

Izhaja vsa rek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dan praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejetan ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 in.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po pravitvah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Državni zbor, Čehi in vlada.

V nedeljo se je vršil v Pragi shod čeških zaupnikov. Udeležilo se ga je 438 oseb. O tem shodu se je pisalo že mesec dni in krivi preroki napovedovali so strašno nevihto, ki bi se imela vsuti na glave mladočeskkih poslancev. Grozilo se jim je z nezaupnicami in reklo se je celo, da bode izid tega shoda tak, da bodo morali mladočeski poslanci kar vsi zaporedoma odložiti svoje mandate. Posebno težko pričakovali so ta shod Nemci, kot najzagrizenejši sovražniki češkega naroda. Nadejali so se namreč, da bode ta shod zanesel med češke vrste največjo neslogo in razpor ter napeljal vodo na nemški mlin, ki bi potem toliko lažje zmel ves češki narod. Pa ne samo Nemci, marveč tudi vlada sama si je obetala od tega shoda raznih koristi. Ali izid shoda je pokazal, da so Čehi zrel narod in da se popolnoma zavedajo nevarnosti, katera bi nastala za ves češki narod, ako bi se v teh resnih trenutkih začeli Čehi med seboj prepirati. Res je sicer, da so Mladočehi v svoji dosedanji taktiki napravili semtertje kak pogrešek. Ali kdo naj jim to zameri pri tako zamotanih političnih odnošjih v našem parlamentu in pa pri taki nestalnosti drugih strank, od katerih so Čehi večkrat pričakovali pomoči, a so jih v zadnjem hipu pustile na cedilu. Najhujše pa je bilo to, da so se našli celo med mladočeskimi poslanci ljudje, ki so mnogo zakrivali, da se mladočeska taktika večkrat ni mogla obnesti. Največ pa so upali doseči med češkim ljudstvom oni, ki so začeli dokazovati, da so postali Mladočehi nasproti vladi popustljivi, ker so z obstrukcijo odnehali in so privolili, ne da bi dobili od vlade kakih koncesij, da se je izvršilo v državnem zboru prvo branje nagodbenih zakonskih načrtov. Ti ljudje so skušali češke volilce prepričati, da bi morali ravno pri nagodbenih zakonskih načrtih Čehi proti vladi najodločnejše postopati in celo z obstrukcijo, ker vlada najbolj potrebuje nagodbe z Ogersko in bi bila zaradi tega prisiljena udati se Čehom ter ugoditi marsikaterim njihovim zahtevam. Niso pa povedali češkim volilcem, da bi vlada uporabila potem paragraf 14. in da bi Nemci zvalili vso krivdo slabih posledic, katere bodo imeli

novi nagodbeni zakonski načrti za prebivalstvo totranske državne polovice, le na Mladočeh. Vse to je dr. Herold o pravem času češkim volilcem razložil in jih prepričal, da pri enakih razmerah mladočeski klub ni mogel drugače postopati, nego je postopal. Zaradi tega pa se je tudi na shodu, katerega so imeli češki zaupniki v nedeljo gledé nadaljne taktike mladočeskega kluba, vzprejela sledeča resolucija: 1. Zaupniki so se prepričali, da je sedanja vlada le na videz nevtralna ali nad strankami, v istini pa smelo podpira hegemonijo ali vladovelnost nemške manjšine ter se upira opravičenim zahtevam slovanskih narodov sploh in posebe češkega naroda. Zato zaupniki naglašajo potrebo, da so češki poslanci v odločni opoziciji proti vladi ter ji delajo vse mogoče ovire. Zaupniki pa tudi ne prikrivajo, da so razni dogodki pred in mej branjem avstro-ogerske nagodbe mej narodom vzbudil sumnjo, kakor da bi vodstvo mladočeskega kluba ne zastopalo na Dunaju dosledno in vztrajno čeških zahtev proti sedanji vladi in zistemu, kar bi utegnilo omajati zauranje volilcev do poslancev; zato zaupniki pričakujejo, da poslanci razprše to nezaupnost. 2. V nadi, da se to zgodi, zbrani zaupniki vzdrže resolucijo iz l. 1894 ter prepuste poslancem, da z ozirom na program uravnajo svoje korake po vsakočasnih razmerah in potrebah in da uporabijo tudi obstrukcijo, ako bi bilo potrebno. 3. Zaupniki priznajo dolžnost, da morajo poslanci odločno zagovarjati politično veljavo češkega naroda brez ozira na vlado in ostale stranke. Iz tega vzroka pa je potrebno, da se vsi poslanci marljivo udeležujejo obravnav v državnem zboru in kažejo brezpogojno disciplino in solidarnost, ki je pogoj vseh političnih uspehov. 4. Zaupniki so prepričani, da bode v teh resnih časih češki narod podpiral svoje poslance ter upajo, da bodo tudi poslanci sicer previdno, pa odločno zastopali zahteve naroda. — S to resolucijo so Čehi v resnici pogodili. Ta resolucija čeških zaupnikov je z ozirom na sedanji notranji politični položaj jako srečno sestavljena. Resolucija je namreč v posameznih točkah tako radikalno sestavljena, da so ji morali pritrditi celo najradikalnejši češki poslanci. Na drugi strani

pa poslancem prepušča prosto roko, da uravnajo taktiko od slučaja do slučaja, ter uporabijo v skrajnem slučaju tudi orožje obstrukcije. Sedaj je zopet utrjena disciplina v klubu in vlada mora računati z dejstvom, da se mladočeski klub naslanja na večino češkega naroda.

Dopisi.

Iz Sovodenj dne 29. aprila 1903. — Torej vendar enkrat! Vendar smo dočakali, da je razpisana volitev županstva in gospodarskega sveta. Triletna doba je potekla že lansko jesen in stvar se je do zdaj zavlekla. Kdo je to zakrivil? Mislimo, da našemu županu in načelniku se ni prav nič mudilo, da bi se potrudila, da se čimbrže razpišejo nove volitve. In še zdaj, ko je poteklo več kot pol leta čez določeno dobo, dvomimo, da sta sama ob sebi razpisala volitve, ampak mislimo, da je morala biti kaka zadržna sila, da je spravila celo barako naprej. Naj bo pa kakor hoče, faktum je ta, da volilna imenika županstva in gospodarskega sveta sta zdaj skoz 4 tedne razgrnjena.

Torej volilci! Na Vas je zdaj ležeče, da se odločite na desno ali na levo, na pot resničnega napredovanja, ali na pot dosedanjega nazadovanja. — Vaša prva dolžnost bodi, da vsak volilec pregleda, ali je vpisan v volilni imenik, ker pri volitvi ne bo pomagalo nič vse dokazovanje o Vaši volilni pravici. Torej dokler je še čas, naj se to zgodi!

Volilci! Dobro Vam je znana preteklost sedanjega županstva in gospodarskega sveta! Ozrite se malo nazaj in videli bode, kaj vse se je naredilo v Vaš občni blagor pod sedanjo vladajočo kliko. Mislimo, da ne pretiravamo, ako rečemo, da: Nič, in zopet nič! Nasprotno! Spomnite se samo, kaki škandali so se godili, ko se je hotelo deliti seno in občinsko zemljišče, tako imenovan „Prod“. Kar so takrat nekateri zares vneti gospodarniki za Vaš občni blagor hoteli dobrega storiti, se je od nasprotne strani delalo na vse kriplje, da se to dobro delo prepreči. In zares se jim je deloma posrečilo podreti to dobro delo s svojim nečednim in zahrbtnim rovanjem na

splošno škodo vseh občinarjev, zlasti pa revnih. Takrat, volilci, ste bili vsi ogorčeni na znano kliko, da bi jo kar spihnil, in mislimo, da Vam je vse dobro v spominu ostalo.

Pazite, da si tudi pri teh volitvah ne denete gada v svoje nedrije. Odprite že toliko let zaprte oči in pokažite z moško besedo, da ne marate takih oseb za svojih voditeljev, ki iščejo samo priložnosti, da bi se okoristili okoli Vas in Vaše občine. Torej ne volite take, ki gledajo le na svojo bisago. Vaš blagor pa jim je deveta briga. Ne plašite se nobenih žuganj in pretenj, tudi ako ste od koga odvisni, saj podari Vam ne nobeden nič. Ne prodajte svojega glasu za kak ožindrani „golaš“ ali za kar literček „pristnega“, marveč pokažite se kot značajni možje, kajti le značajnost je temelj človeške močnatosti. Pozabite vsa nasprotstva, katera Vas mogoče radi privatnih razmer delijo in stopite složni na volišče ter oddajte svoj glas za take moze, kateri bodo zares vneti za Vaš občni blagor in napredek naše zares potrebne boljšega gospodarstva in do zdaj zanemarjene občine. Tukaj se ne gre za politično strankarstvo, tukaj se ne gre ne za „klerikalce“ ne za „liberalce“ (kar mimogrede bode povedano, nočemo biti ne to ne ono, ampak samo pošteni Slovenci), tukaj se gre samo za to, da se izvolijo v starešinstvo in v gospodarski svet taki možje, ki bodo up boljšega gospodarstva za naše do zdaj zanemarjeno občinsko premoženje. Volilec.

Iz Krivošije v Dalmaciji m. aprila t. l. — (Izv. dopis.) (Pravo rodoljubje.) Večkrat sem čital v slovenskih listih, kako pseudo-liberalna „Soča“ priporoča Leberzove užigalice, ter naše domače „Družbine“, od katerih ima in bi imela družba sv. Cirila in Metoda lahko še več dohodkov, stavi le nekako v reservo rekoč: „Kdor noče ali ne more“. Človek ne ve, kaj bi si mislil o teh „naprednjakih“, ko kaj takega čita! Pač daleč so ti gospodje že prinapredovali. Ni dvoma, kedo zasluži ime „brezdomovinci“, katerega se ti ljudje tako radi poslužujejo proti onim, kateri v tem oziru nočejo napredovati. Hrvati v Dalmaciji so pač drugačni. V Dobrovniku, recimo, ne najdeš tobakarne,

LISTEK.

Spomin na 55-letnico ustaje v Milaan in hrvatsko junaštvo v istej.

(»Et meminisse juvate.« Spisal M. Mihajlev.)
(Dalje.)

Plemenitiš in meščanski prvaki so razpolagali z obilnimi denarnimi zneski; zato so lahko občevali po brzotekih, katerih službo so mladi gospodje navadno sami opravljali ter so bili v nepretrgani zvezi z vsemi ognjišči zarote. Posrečilo se je tej lokavi gospodi tudi to, da so stopili mnogi pri pošti in finančnih uradih na njih stran; ostali višji uradniki, ki so bili itak iz višjih stanov, so spadali k preobratni stranki. Da bi ta pokazala svojo moč prostemu ljudstvu, je snovala neposredne napade na vlado; tako n. pr. je sklenila, da z novim letom 1848 ne sme nihče več tobaka kaditi in ne staviti na loterijo. Ker je oboje spadalo med državne dohodke, je bila ta prepoved ob enem napad na dohodke državnega zaklada. Da so se Italijani držali zvesto te prepovedi, je umevno. Ali predrznost je bila to zahtevati od častnikov

in vojakov; in da so imeli neki kar iz trte zviti povod k nemirom in ustaji, so 3. januarja 1848. napadli celo pušče častnike in vojske isti mladi laški gospodje in k temu podkupljena druhal na javnih ulicah ter jih zasramovali in jim zbivali smodke iz ust. Ko je slednjič došlo vojaštvu in tej grdobí konec storilo, pri katerem spopadu je ostalo nekaj mrtvih, mnogo pa ranjenih, se je mestna gospodarska radi tega britko pritožila, češ, da so vojaki izživali ljudstvo! Poleg tega so laški časniki v drugih laških državah razširjali lažnjiva poročila in celo nemški in francoski so jih v tem podpirali.

Vsled tega je bilo mišljenje Milanecv neugodno za Avstrijo in od dne do dne bolj napeto. Maršal Radetzky je spoznal položaj in politični stan razmer. Zato je v dnevnih poveljih priporočal največjo previdnost in zapovedal trdno zagraditi grad in gradske duri.

Malo potem so zaporedoma sledila svet pretresujoča poročila: Ludovik Filip, kralj francoski je izgubil (25. febr. 1848.) prestol in na Dunaju je bila oklicana ustava (13. marca 1848.) Obe vesti je

tudi srebrnolasi maršal Radetzky objavil v dnevnem povelju svoji mali, a krasni junaški vojski.

Dne 18. marca se je opazalo po vsem mestu Milan nenavadno gibanje velikih ljudskih množic; ustaja bukne z vsemi silami; saj so jo, kakor že zgoraj omenjeno, na tihoma pripravljale same višje civilne oblasti, deloma iz šibkosti, deloma pa iz izdajstva. Radetzky je bil nanjo pripravljen. Ljudstvo je divje semtertje tekalo; hiše in prodajalnice so zapirali. Neznane pošastne postave v raznih slikovitih in čudovitih nošnjah so se pomikale po ulicah; ulice in trgi so se hitro polnili z ljudstvom, oboroženim z sulicami, meči, kopjem, dvoreznimi sekirami (helebardami) in dolgimi bodali. Nekateri gruče teh so zasedle hiše, duri in ulice so zagradili in govorniki raz odrov so vnmali ljudstvo k boju in ustaji. Raz vse cerkvene zvonike po vsem mestu je bil plat zvona na upor proti Avstriji. Pretresujoči klici: „Morte ai Tedeschi!“ in drugi slični, so doneli na uho od vseh strani. Raz veliko cerkev sv. Ambroža je vihrala velikanska laška

trobojnica. Na to zadone za slučaj ustaje odločeni šesteri strelci iz topov raz oba gradska stolpa v izvestnih prenehljajih, vsled česar so peljali v vsej naglici topovske in raketne baterije gor pred grad in večji del roter se nahajajočih čet, (med temi je bil otočanski graničarski batalijon), se je postavilo na obširni prostor pred istim. Maršal Radetzky je prispeš s svojim štabom iz mesta, ter je nastavlil svoj glavni stan v gradu.

Ena stotnja otočanskega batalijona in eden do takrat imenovan sardinski, potem pa Radetzkyh huzarjev polk, so činili predstraže proti mestu, z ukazom, da ne smejo pustiti nobenemu ven. Pol četrt ure potem je pridirjalo več kočij iz raznih mestnih ulic proti veliki ulici „Corso“, in ker se niso hotele na klic straž ustaviti, so iste vstrelile vanje. Zadet konji so se zgrudili ali pa kvišku spenjali, drugi nezadeti konji so pa splešeni skušali zbežati na vse strani. Huzarji pa so naskočili kočije, streljali s samokresi v uporne kočijaže ali pa s sabljali po njih mahali in sekali, da je bilo torišče ali bojišče vse krvavo.

kjer bi ne prodajali žigic družbe sv. C. in M. za Istro, in naj si je njen lastnik še tako zagrizen Lah. So pa Hrvati tudi možje v tem oziru. V vsaki kavarni, tudi tam, kamor zahajajo častniki in drugi, kateri po večini niso Hrvatje, videl bodeš na mizi vseeno vedno le „hrvatske“, (tako jih namreč imenujejo) žigice. Ali zaveden Hrvat tudi ne bode kupil drugih, kakor „hrvatske“. Priča sem bil, ko je eleganten gospod zahteval „žigic“. Trafikant ponudi mu „Tändstinktor“. „Ali nemate hrvatskih?“ vpraša gospod prodajalca. „Baš sada so mi pošle“, reče oni. „Oprostite, kupiti ću drugi put“. In odšel je. In to ni edini slučaj. Taki se dogajajo čisto. Tudi cigaretni papirčki družbe sv. C. in M. za Istro dobe se v vsaki tobakarni. Ko kedo vpraša cigaretno papirčke, mu kar uslijo „hrvatske“.

Tukaj naj nam bodo naši bratje v izgled!

V našej slovenski rezidenci, beli Ljubljani, je vprašanje na dnevnem redu namreč, kaj bode z družbene godbo. Ali ostane, ali se razide, edina godba, katera bi bila ob vsakem času občinstvu na razpolago, v mestu, katero šteje 36.000 prebivalcev. Nekateri gospodje se ne strašijo ne truda in ne denarnih žrtev, samo da bi godbi zagotovili obstanek. Ali ti tudi ne morejo vsemu kaj. Tukaj bi bil moment za napredni občinski svet, da bi pokazal svojo naprednost s tem, da bi naklonil temu, za Ljubljano prav potrebnemu društvu, kako podporo. V tem oziru so nenapredni občinski zastopi po Dalmaciji veliko bolj napredni. Vsako mesto, katero ni niti za tretjino Ljubljane, ima svojo mestno godbo. Mesto Dubrovnik ima celo dve godbi, takozvano hrvatsko in srbsko godbo, kateri svirati zaporedoma pri promenadnih koncertih, ko vsled vročine hiti vse na prosto. Napredni gospodje, kateri tako radi zahajajo med južne brate, naj bi se tukaj tudi kaj učili od njih. Ozrite se tudi, recimo, na vogle ulic, in pogledajte, ako so tudi tukaj dvojezični napisi kakor v Ljubljani. Čeravno tvorijo tudi tukaj Lahi one % kakor v Ljubljani Nemci, in so ti ravno tako nasilni, če ne še nasilnejši kot oni, vendar ne bodete jih zapazili. Tukaj so pač možje na svojem mestu in niso na prodaj.

Tukaj na jugu Dalmacije imamo za ta letni čas jako neugodno vreme. Na pogorje Dobratsica v kotorskem ustju, (Bocche di Cattaro) je zapadel sneg in pokriva isto tenka bela odeja do nekaj sto metrov nad morjem. Kar ni naredil februar in marc, to je naredil april. Je pač res, da april je poln muh. V dolini, to je v kotorskem ustju, pa skoraj neprenehoma dežuje. In pri nas in po Krasu pa taka suša. Trte, sadno drevje in drugo, katero je bilo že v polnem zelenju in cvetju, je sedaj vsled padle temperature kakor ostrmelo. In bati se je, da se ne bode ubogim prebivalcem v kotorskem okraju letos letina še slabše obnesla nego

prošla. Kajti sedaj jih tare nepopisna revščina in pomankanje.

Danes 19 t. m. praznujejo pravoslavni Srbi svoj „Uskrs“ ali Velikonoč. Tu Vam je pokanjanje in streljanja s topiči po vseh holmcih, kjer je kaka kapelica, katerih pa tukaj po ustju ni malo. Seveda so si morala ta sela izprositi dovoljenja za streljanje pri vojaškem obrambnem poveljstvu, (Vertheidigungsbezirks kommando) katera so tukaj tri, v kotorskem ustju.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torkovi seji poslanske zbornice je dr. Stransky interpeliral vladu o zadevi znane afere olumškega nadškofa dr. Kohna. Dr. Tavčar in tovariši pa so interpelirali vladu zaradi konservativne gospodarske organizacije na Kranjskem. Zbornica se je potem bavila s predlogom posl. Kliehmanna, da se odpove Srbiji trgovska pogodba. Vlada pa je izjavila, da z ozirom na sedanje zunanje politične razmere, absolutno ni misliti, da bi se ta pogodba odpovedala. Včeraj se je razprava o tem predlogu nadaljevala.

Avtonomija južne Tirolske.

Tirolski namestnik še je začel s trentinskimi italijanskimi poslanci zopet pogajati v zadevi trentinske avtonomije.

Položaj na Hrvatskem.

Vse kaže, da stojé Hrvatje pred usodnimi dogodki. Nemiri v Zagrebu in po več krajih provincije, naperjeni proti banu in mažaronskim zastopnikom, rastejo od dne do dne. Ban Khuen Hedervary, ki se izkazuje nasproti Hrvatom kakor pravcati Herodež, ima težko stališče in čuje se, da ulegne vsak hip odstopiti. V Zagrebu se ponavljajo nemiri vsak hip vkljub celi armadi policajev in žandarjev. Ban je jako nervozen, vsako toliko se umiva z mrzlo vodo, boječ se da ga v razburjenju zadene kap. Ni nemožne, da je mož popolnoma v krempeljih izvestne klike tujcev, kateri za svoje namene hočejo hrvatski narod pritirati do skrajnosti, in Hedervary mora najbrže plesati, kakor mu ta mafia gode.

In narod je strašno razburjen zaradi nezasilanih krivic, ki se mu godé od strani vladnih pandurjev, ki pri svojem nastopanju proti hrv. ljudstvu ne morejo skrivati svoje zasebne politične mrznje. Naravnost krvoločne pa so naredbe vlade. Tako so bili prebivalci brdovške občine obsojeni, da plačajo kazen zaradi izgrediv v Zaprješću v znesku 2237 K v 24 urah pod rubežnijo. Ljudstvo je prosilo milosti, a mažaronska oblast se ni brigala za te prošnje in ubogim ljudem bi bili vladini organi prodali najpotrebnejše stvari iz hiše in hleva, da niso premožnejši sosedje zložili za prvo 900 K, a se je ostali znenek zavezala plačati občina. V Križevcu so bile pretekli petek in soboto burne demonstracije, ker sta bila aretirana dva jurista, ki sta na nekem shodu govorila proti zlorabi vlade pri volitvah, pri katerih posestniki niti nimajo pravice glasovati, pač pa pisariji, logarji ali kaki mažaronski železniški uslužbenci. Demonstracije so zadobile tolik obseg, da je došlo iz Zagreba 50 orožnikov, ki so ljudstvo z bajoneti razganjali in je malo manjkalo, da ni prišlo do streljanja. Aretiranih pa je bilo nad 40 oseb. V Zagrebu so vsi zaporji prenapolnjeni, a

dospel do časti stotnika), je še malo časa stal z enim korporalom in ojstrostrelcem, umaknivši se še le potem, ko je nekega na oknu njemu nasproti stoječega ustaša vstrelil.

Proti onim hišam in poslopjem, raz katere so streljali ustaši na vojake, so vojaki gromeli s topovi; ravno tako so streljali v bližini stoječe cerkvene zvonike, kjer so laški duhovniki v talarjih (!) bili plat zvona k ustaji, s topovi. Granatnice (haubice) so postavili na uhodih v ulice ter metali vanje granate*), ki so na trda tla padše, se razletele in razstrelile na razne strani, ter so razrušile in zažgale mnogo poslopij. Pa tudi ustaši so imeli topove, ulite že preje v skritih ulivarnah, ki se pa niso posebno sponašali. Uporniki so spuščali trobojne lopte (balone), napolnjene s puntarskimi razglasi raz zvonik stolne cerkve, katere je gnal veter v bližini stoječe kraje. Tako je minul prvi ali 18. dan marca te krvave ustaje. Celó v noči je divjal vroč boj na mnogih krajih mesta. Pra-

*) Granate so okrogle, debele kakor tako imenovana granatna jebelka (margarane). Pis.

ljudstvo se ne pomiri, dokler mažaroni ne nehajo izzivati.

Naravnost kruto je postopanje vlade nasproti hrvatskemu časopisju. Zaplembe se vrše tako dosledno, da iz hrvatskih listov niti ni mogoče izvedeti kaj se godi. Koliko stroškov se provzroča s tem listom, si je možno misliti. Dočim si mažaronski listi smejo dovoliti nasproti Hrvatom najostudnejše napade in lažij, pa hrvatski listi niti ne smejo pisati gole resnice, da ne bi jih zalotila zaplemba z vsemi možnimi posledicami za trudnike same.

Tak neznosen položaj vlada zdaj na Hrvatskem in ta položaj je bil upravičovan od političnega faktorja, ki meni, da je zdaj železo mehko na jugu monarhije za njegove težnje proti — Vzroku.

Reški guverner odstopi.

Reški guverner grof Szapáry odstopi in gre v pokoj. Kot prvi vzrok odstopu je baje njegovo slabo zdravje, drugi vzrok pa da so politične spremembe na Reki. Govori se, da dosedaj vladajoča italijanska avtonomistiška stranka razpada. Do tega je prišlo vsled zmage dveh hrv. opozicijskecev Barčiča in Valušnika. To in še nekaj drugih stvari, ki niso v čast vladajoči stranki, da je prisililo guvernerja k odstopu. Naslednik mu bo baje grof Hadik-Barkoczy.

Politični položaj na Ogerskem.

V pondeljki seji ogerske poslanske zbornice je ogerski min. predsednik pl. Szell opozicijskim strankam povedal na vsa usta, da se noče z njimi več pogajati ter da ni vlada k nobenim koncesijam pripravljena v zadevi vojaškega zakonskega načrta. Ta izjava pa je opozicijske stranke hudo razburila in boj proti ministerskemu predsedniku od stani opozicijske stranke postaja vedno hušji. Kot orodje v boju proti ministerskemu predsedniku služi opozicijski dilaštvo. V torek so visokošolci zopet priredili velike demonstracije proti vladi in proti ogerski parlamentarni večini. Pri teh demonstracijah govorili so razni opozicijski poslanci, ki so dijakke huškali proti vladi. Do izgrediv sicer ni prišlo ali Kossuth je zažugal v svojem govoru, da se demonstracije ponove o priliki, ko pride čez nekaj dni v Budimpešto kralj. Te demonstracije, rekel je govornik, pa bodo imele gledé ministerskega predsednika pl. Szella lahko slične posledice, kakoršne so imele dunajske demonstracije za bivšega ministerskega predsednika Badenija, ki je dal za Čehe znane jezikovne naredbe.

Shod avstrijskega in nemškega cesarja.

„Pilsener Tagblatt“ poroča, da pride naš cesar dne 25. maja v Karlove vane in da ostane tam tri tedne. V prvi polovici meseca junija pa se snide v Karlovih varih z našim cesarjem nemški cesar.

Olmuški nadškof Kohn.

V olmuški nadškofiji se nadaljujejo nemiri proti nadškofu. Župnik Očasek je pisal na „Deutsches Volksblatt“, da je popolnoma neresnična vest, da misli on prestopiti k starokatoličanom. Občinski zastop v Kromerizu je imenoval Očaska častnim občanom. Dostál Lutinov, kateri je katehet na deželnem pobožnevalnem zavodu v Novem Jičinu, ki izdaja edini ilustrirani list na Moravi, „Novy Život“, in katerega je baje kaznoval nadškof Kohn z izgnanstvom iz nadškofije, je objavil oklic na ljudstvo, v katerem pravi, naj se ne izraža nevolja z demonstracijami in nasilstvom, ampak pritožbe naj se po-

sketanje in streljanje s puškami, v katero se je mešalo votlo gromenje topov, je prekašalo glasneje zvonjenje stoterih zvonov, s katerimi se je globok, žalno ali tužno brneči glas velikega zvona stolne cerkve, resno prilegal. Po raznih mestnih ulicah so ležali semtertje padli bojevalci, ustaši in vojaki. Duri večjih hiš so bile zagrajene s poštnimi vozovi in vrečami, napolnjenimi z žitom. Na dvoriščih pod milim nebom prenočujoči vojaki so se pa greli pri ognju, katerega so si napravili iz listin in vpljenjene lesene hišne oprave.

Posamezne čete male pa krasne Radetzkyjeve vojske (komaj 18.000 mož s 50 topovi je je bilo tedaj v Milannu), so stale pod poveljstvom generalov Clam-Gallas-a in Wohlgemuth-a, ki so branili smodnišnico (Pulvermühle) in prostorno staro rimsko bojišče (aréno). Tudi ta 19. dan marca je minul kakor prejšnji z nepretrganim streljanjem na hiše, zagraje in kazajoče se ustaše. Zvečer istega dne pa sklene maršal Radetzky si osvojiti poslopje mestne gosposke, kjer je imela začasna ustaška vlada svoj sedež, naj

šiljajo papeževemu nunciju in kardinalu Rampolli. Da bi bil duhovnik izgnan iz škotije, je po kanoničnem pravu nedopustno; zato je tudi neverjetno, da bi bilo cerkveno sodišče kaj takega izreklo. Če je pa to izreklo, je seveda apelacijski in potem lahko ovreči tako sodbo cerkvenega sodišča.

Kralj Edvard VII. v Rimu.

Te dni se je mudil v Rimu angleški kralj Edvard VII. Razume se samo ob sebi, da so ga Italijani vsprejeli sijajno. Četudi so se angleški protestantje hudo napenjali, da bi kralj Edvard VII. ne obiskal pri tej priliki tudi papeža, se jim ta želja vendar ni izpolnila, kajti v sredo je obiskal angleški kralj tudi sv. očeta in se je mudil pri njem kakih 25 minut. Napitnice, ki so se vršile, kakor običajno pri obedah, niso bile nič kaj posebnega. Kolikor italijanski kralj, toliko tudi angleški sta v svojih napitnicah omenjala prijateljskih odnosajev, kateri vladajo že toliko časa med Anglijo in Italijo. Da je pri tej priliki od obeh strani deževalo vse polno redov in odlikovanj, razume se samo ob sebi.

Nemški cesar v Rimu.

Nemški cesar je dospel danes po n. č. v Rim.

Reforme šolstva v Rusiji.

Iz Petrograda se poroča, da je car odredil razsežne reforme v šolstvu. V smislu teh reform ostanejo i nadalje klasične gimnazije, samo grščina postane po večjem delu neobligatna predmet. Završeni gimnazijalni tečaj pooblašča za obisk vseučilišča. Kdor izvrši sedem razredov realke, zamore stopiti v višjo tehnično izobrazbo; a kdor dovrši šestrazredno realko, je usposobljen za državno službo na deželi. Tehnična izobrazba se kar mogoče izpopolni. Šola ima poseben namen povzdigniti verski in naroden čut. Nadalje se ima skrbeti za to, da se učitelji vsestranski izobrazijo. Tudi se ustanove zavodi za vzdrževanje onih učiteljskih moči, ki podučujejo na stalnih šolah. — O ta „barbarska“ Rusija!

Macedonski dohodki.

Položaj na Balkanu postaja vedno kritičnejši. Največjo preglavico delajo prizadetim velevladim Arnauti. Zaradi tega so sklenili baje te velevladi, da se morajo Arnauti na vsak način ukrotiti. In če bi ne mogla tega storiti Turčija, opravili bodeta to v prvi vrsti Rusija in Avstrija, ki sta na Balkanu najbolj prizadeti in pa tudi zaradi tega, ker sta oni dve z reformami prišli na dan. „Kölnische Zeitung“ piše, da se na pristojnih mestih že sklepa o sredstvih, katera hočeti vporabiti Rusija in Avstrija, da prisiliti Albanance in pa tudi Turčijo k spoštovanju njune volje. Iz tega pa se prav lahko izcimi grda vojska med evropskimi državami in med Turčijo. Posledice te vojske bi pa mogle nastati usodopolne za turško cesarstvo.

Je pa tudi zadnji čas, da se začnejo Avstrija in Rusija gibati. Rusija je namreč Bolgariji naročila, da mora strogo na to gledati, da se ustaško gibanje Macedoncev v nji ne podpira. Pri tej priliki pa je Rusija zadržala, da se reforme od strani Turčije prej ko prej izvedejo, ter da bodeti Avstrija in Rusija, ako ne pojde to z lepa, pa z grda Turčijo k izvedenju reform prisilili. Pretekli so do zdaj že tedni in meseci, ne da bi se niti jedna točka obljubljenih reform izvedla. Pa ne samo to. Turčija sama priznava danes, da ji je nemogoče izvesti reforme. Ni čudo torej, da postaja zaradi tega

tudi velja karkoli hoče! Vojaške čete so si morale mnoge zagraje z golim orožjem priboriti, kajti trdovratno se je branila ustaška stranka, in borba je trajala že štiri polne ure. Tesarji hrvaškega batalijona, združeni z onimi redne vojske so skušali razrušiti duri, todazaman je bil ves njih napor; mnogo jih je ležalo že mrtvih in ranjenih pred istim poslopjem, raz katero so srdito dol streljali. Vsled tega brezvspešnega truda in zgube, so pripeljali z grada 12 funtne topove proti poslopju ter začeli takoj vanje streljati. Duri so padle in 250 ustašev so ujeli in mnogo orožja zaplenili ter odpeljali vse skupaj na grad. Dim smodnika se je valil iz topov ter je otemnil blede mesec; nebo se pa prevleče z oblaki ter na vse strani so gromeli topovi in v njih votlo bučanje se je mešalo praskanje pušk in zvonjenje vseh zvonov. Otemnenje meseca je trajalo do polnoči in še le potem so se razdelili dimni oblaki.

(Dalje pride.)

bolgarsko prebivalstvo vedno bolj nemirno in nezaupljivejša, tako, da je bolgarska vlada ne more več krotiti. Vsled tega se je pa bolgarska vlada te dni obrnila na Dunaj in v Petrograd, ter prosila dotične diplomatske kroge na dano obljubo, vsled katere je po mnenju bolgarske vlade prišel čas, da posežeti vmes Rusija in Avstrija.

K ruskemu konzulu v Ipeku prišlo je ta teden več kristjanskih prvakov, ki so se mu pritožili, da jih Albanci vedno hujše nadlegujejo, ter jih silijo, da bi prestopili k turški veri. Taka agitacija pa ima baje izvor baš v oni komisiji, ki je prišla za to v Ipek, da izvede reforme, pri katerih se nahaja mnogo turških duhovnov. Ruski konzul je zahteval pri turški vladi, da se ta komisija takoj odstrani.

Pri Giunioji blizu bolgarske meje je prišlo do krvavega spopada med neko bolgarsko ustaško četo in med turškimi vojaki. Na obeh straneh bilo je polno ranjenih in mrtvih.

Neki nemški list poroča, da so bili od strani carigradskega ruskega poslanstva obveščeni vsi v Macedoniji nahajajoči se ruski konzuli, da so ustaški odbori sklenili, pomoriti vse ruske konzule v Macedoniji. V ta namen da je odšel v Macedonijo neki Martancev v družbi s smernih tovarišev. Ista osoda čaka baje tudi srbske konzule, nahajajoče se v Macedoniji.

Albanci ne samo da nočejo ničesar slišati o reformah, ti ljudje so na nekem shodu sklenili, da se morati Bosna in Hercegovina zopet priklopiti k Turčiji.

V sredo zvečer ob 8. uri se je izvil v Solunu strašen čin. Pognali so namreč z dinamitom v zrak filijalko otomanske banke, ki je popolnoma uničena. Razen tega bilo je tudi ta dan v Solunu, kakor poročajo listi, kakih 50 drugih dinamitskih napadov. Eksplozija bila je tako strašna, da so vsled nje popokale vse šipe, nahajajoče se na polopjih, stoječih daleč okoli porušenega poslopja otomanske banke. Pri ti priliki ubita sta bila dva izmed onih, ki so izvršili ta grozni čin. Ob enem se poroča, da je bilo v Solunu vsled te in drugih eksplozij ranjenih in ubitih polno drugih oseb. Solunsko prebivalstvo je vsled tega strašno razburjeno. Dokazano še ni, a zagotavlja se, da so bili zločinci Bolgari. Oblasnije so dale aretirati do zdaj 53 oseb.

Poroča se pa, da so ostali zakladi, nahajajoči se v banki, nedotaknjeni, četudi je bilo poslopje popolnoma uničeno.

Danes je gotovo, da je prišlo med bolgarskimi in med turškimi vojaki pri Saumakovu do krvavega boja in da je bilo na obeh straneh več mrtvih in ranjenih. Olepšati so hoče pa to dejstvo s tem, da se pravi, da je prišlo do boja le po pomoti. Dve bolgarski ustaški četi sta hoteli prekoračiti bolgarsko mejo ter iti v Macedonijo. Trčili sta ob bolgarske vojake. Ker so jim hoteli poslednji zabraniti prestop meje, nastal je baje med njimi boj. Ne daleč od tam na turški strani pa so se nahajale turške vojaške čete. Ko so zaslišale streljanje, približale so se kraju, kjer so se bili bolgarski vojaki in bolgarski ustaši. Turški vojaki pa so baje mislili, da se nahajajo tam le ustaši in streljati so začeli, a zadeli so mesto ustašev nekaj bolgarskih vojakov, ki so pa koj začeli tudi streljati na Turke. V tem zmislu se torej opisuje konflikt med turškim in bolgarskim vojaštvom.

Iz Carigrada se poroča, da so te dni zopet zaprli v Mitrovici nekaj oseb, ki bi bile nagovarjale turškega vojaka Ibrahim k umorstvu Šerbine. Te osebe bi bile baje avstrijski podaniki.

Domače in razne novice.

Umrl je Anton Velišček, župnik pri Sv. Petru na Vašinjah na Koroškem blizu Velikovca ter je bil pokopan 24. aprila. Rajnik je bil rojen 23. decembra 1857. v Podkrajju dolenske županije v Brdih, se je šolal do konca gimnazije v Gorici ter je bil v mašnika posvečen 18. julija 1886. v Celovcu. Dasi je bil italijanski vzgojen (in se je pisal Velešicig), privadil se je slovenski besedi prav dobro in župljani so mu bili iz srca udani. Naj v miru počiva v sosednji zemlji slovenski in večna luč naj mu sveti.

Proti gorostastnem sklepu tukajšnjih kupčijske zbornice v zadevi vinske klavzule, došlo je dež. odboru polno protestav od različnih županij, posebno iz vinorejskih krajev. Deželni odbor je dotične prošnje in pritožbe odposlal na pristojno mesto z dopisom, ki rezko ožigosa znani tozadevni sklep kupčijske zbornice in kateri se krepko poteguje za koristi naših vinogradnikov. Uverjeni smo, da bode vsa dežela hvaležna dež. odboru za tak korak.

V zapadnih Brdih, posebno v vaseh: Štorenc, Neblo, Brdce, Hrušovlje, Hlevnik, potem Fojana, Barbana, dalje v Biljani, Kozani, Martinjaku, Vipolžah, v doljenjem delu Medane in doljenjih delih Dolenje do Golegabrd, je slana v nočeh 19. in 20. aprila napravila veliko škodo, ker je pokončala vse sadje, posmodila murvino perje in tudi trte močno poškodovala. To je za uboge kmete toliko hujše, ker je znano, da briski kmet ima glavni dohodek v sadju, za kateri si kupuje turšico in druga živila, kakor tudi obleko in obuvalo.

Navadno delajo kmetje dolgove na račun prihodnjega sadja; a letos jim ščunarji nočejo dajati živil na upanje, ker je slana vse pobrala, in ljudje so v največji stiski in trpijo pomanjkanje. Deželni poslanec g. Jakonič je opozoril domače vladne kroge, naj bi prišli ljudstvu na pomoč s tem, da jim delijo brezplačno turšice za živež, dokler se njegov položaj ne zboljša. Državni poslanec dr. Gregorčič je pa v državnem zboru stavil predlog v enakem zmislu.

Škoda, katero je napravila slana 19. in 20. aprila na poljskih pridelkih, se bode cenila na zemljiščih, ki spadajo pod goriško mestno občino, prihodnjo sredo dne 6. maja.

Zaradi boleznih preselil se je v Gorico in stanuje na Franc Jožefovem tekalšču št. 40 preč. g. Marko Vales, kurat v Gor. Brancici. Priporočamo ga njegovim sobratom v pobožen memento.

Porotno zasedanje v Gorici. — Dne 23. junija t. l. otvoril se zopet porotno zasedanje v Gorici.

Stroge obsodbe vreden čin. — Nekateri listi so prinesli vest o nekem žalostnem, stroge obsodbe vrednemu činu, katerega je doprinesel baje te dni v našem mestu neki odstavljen duhoven, ki je bil od preč. knezo-nadškofjskega ordinarijata že dvakrat kaznovan. Vsa čast duhovščina v mestu in na deželi je radi tega dogodka, ako resničen, skrajno vžaljena in zahteva, da se dotičnika ostro kaznuje. Žalostno je, kako nekateri z javnim pohujšanjem vničujejo delo in trud svojih sobratov. Temu treba konec storiti!

Vspored delavske slavnosti katero priredi jutri „slov. kat. del. društvo“ v Gorici: Ob 2½ pop. bo v cerkvi sv. Ignacija v Gorici slovesni blagoslov društvene zastave, potem govor in litanije. Blagoslov društvene zastave bo izvršil prečastiti prelat Josip dr. Gabrijevič, voditelj centralne bogoslovnice v Gorici. Govoril bo č. g. Ivan Dermastia. Ob 4½ prične slavnostno zborovanje v St. Petru pri Gorici in sicer v prostorih „Kmetijske zadruge“. Vstopnice za to slavnost se dobe v delavski sobi. Vspored slavnostnega zborovanja: 1. Pozdrav predsednika; 2. Papeževa himna; 3. Slavnostni govor (dr. Krek); 4. Deklamacija: „Ave Leo!"; 5. Pesem: „Zastava že razvita je!"; 6. Deklamacija: „Leonu XIII."; 7. Govori vabljenih gostov; 8. Pesem: „Pozdrav!"; 9. Deklamacija: „Pesem krščanskih delavcev!"; 10. Pesem: „Za dom med bojni grom!"; 11. Pesem: „Majnikova!"; 12. Cesarska pesem. Med raznimi točkami bo svirala vojaška godba. Zborovanje bo v slučaju lepega vremena na prostornem dvorišču, v slučaju slabega vremena pa v dvorani „Kmetijske zadruge“. Od mitnice na meji goriški pojdejo društveniki z razvito zastavo v prijazni St. Peter.

Bohinjska železnica. — V številki 27. svojega lista z dne 4. aprila smo sporočili cenjenim čitateljem, da do dne 29. aprila je odprt rok za vlaganje ponudb, ki bi hoteli prevzeti gradbo bohinjske železnice od Podbrda do St. Petra pri Gorici, to je od kilometra 35.550 do 92.850, katera gradba je razdeljena v 9 delov ali kosov. Preteklo sredo je potekel določeni rok; tedaj so odprli v železniškem ministerstvu vložene ponudbe in našli so to-le: Prve tri kose bohinjske železnice na goriških tleh, to je od Podbrda do Bače ali od kilometra 35.550 do 54.790 hočejo graditi naslednji podjetniki po sledečih cenah: dr. Mayr-eder in tovariši (Vereinigte Eisenbahn- und Betriebs-Gesellschaft) na Dunaju za 9.903.000 K; E. Gross in tovariši na Dunaju za 9.251.000 K; Občna avstrijska stavbna družba (Allgemeine Oesterreichische Baugesellschaft) na Dunaju za 8.769.000 K; bratje Redlich in Berger na Dunaju za 8.504.000 K; ter Sardi, Lenassi in tovariši v Gorici za 7.760.000 K. — Naslednja dva kosa od Bače do Ajbe ali od kilometra 54.790 do 67.412 hočejo prevzeti: stavbna družba Union (Union-Baugesellschaft) na Dunaju za 7.558.000 K; dr. Mayr-eder in tovariši za 7.034.000 K; G. Ernst in A. Buss na Dunaju za 6.975.000 K; H. Rella in tovariši na Dunaju za 6.764.000 K; Redlich in

Berger za 6.577.000 K; Sardi, Lenassi in tovariši za 6.294.000 K. — Za šesti kos od Ajbe do Anhovega ali od kilometra 67.412 do 73.608 so se oglasili naslednji ponudniki: dr. Mayr-eder in tovariši za 1.579.000 K; Primorska stavbna družba (Geiringer in tovariši) v Trstu za 1.550.000 K; G. Ernst in A. Buss za 1.524.000 K; Redlich in Berger za 1.437.000 K; Občna stavbna družba za 1.361.000 K; Sardi, Lenassi in tovariši za 1.282.000 K. — Sedmi kos od Anhovega do Sabotinarja ali od kilometra 73.608 do 79.360 hočejo graditi: Primorska stavbna družba (Geiringer in tovariši) za 2.060.000 K; G. Ernst in A. Buss za 2.011.000 K; dr. Mayr-eder in tovariši za 1.977.000 K; bratje Redlich in Berger za 1.951.000 K; Občna stavbna družba za 1.915.000 K; Sardi, Lenassi in tovariši za 1.712.000 K. — Osmi kos, ki sega od Sabotinarja do St. Mavra ali od kilometrov 79.360 do 86.066 so pripravljani prevzeti: Primorska stavbna družba (Geiringer in tovariši) za 1.648.000 K; bratje Redlich in Berger za 1.591.000 K; dr. Mayr-eder in tovariši za 1.579.000 K; Madile in tovariši v Celovcu za 1.532.000 K; Sardi, Lenassi in tovariši za 1.358.000 K. — Za deveti kos od St. Mavra do St. Petra pri Gorici, od kilometra 86.066 do 92.850, ter za zvezno črto v St. Peter med bohinsko in vipavsko železnico v dolgosti 376 metrov, so se poaudili: dr. Mayr-eder in tovariši za 1.735.000 K; Primorska stavbna družba (Geiringer in tovariši) za 1.721.000 K; Madile in tovariši za 1.636.000 K; Schratz in sin v Uršahu pri Lincu za 1.597.000 K; Ed. Gärtner na Dunaju za 1.570.000 K; Sardi, Lenassi in tovariši za 1.505.000 K; F. Dittler na Dunaju za 1.451.000 K. — Razlika med najnižjimi in najvišjimi ponudbami znaša več milijonov. Vlada bo imela kaj zbirati, ker ni vezana na najnižje ponudbe, marveč gleda tudi na zanesljivost in spretnost v delu posameznih tvrdk. One, ki so si z raznimi deli pridobile kredit, imajo prednost pred drugimi.

Za kmetovalce. — Briskim kmetovalcem priredi potovalni učitelj za kmetijstvo g. Ant. Štrekelj jutri ob 3½ pop. v šolski dvorani v Podšabotnu kmetijski shod, pri katerem bo govoril o briskem kletarstvu. Naslednjo nedeljo, dne 10. t. m. imel bode pa takšen shod v Komnu in bo govoril o predmetu: „Glavni pogoški v kraškem gospodarstvu“.

Most čez Sočo pri Barki. — Ta most je skoraj popolnoma dodelan in se še v teku tega meseca izroči javnemu prometu.

Zidarji še ne štrajkajo. — V sredo zvečer so se zbrali v hotelu „Central“ zidarski delavci in delodajalci. Zidarski delavci so zahtevali od delodajalcev, da jim povišajo dnino ter da se skrajša delavnik od 10½ ur na 9 ur. Glede zboljšanja plače so se delodajalci in delavci zjedini, ne pa tako glede skrajšanja delavnika. Delavci so se za zdaj zadovoljili tudi s tem, da se jim je zvišalo dnino.

Mesto na dan 1. majnika so imeli na tukajšnji c. kr. višji realki dijaki prosto v četrtak. Laški listi poročajo, da je ravnateljstvo realke prepovedalo dijakom napraviti morebitne izlete čez mejo in se temu jako čudijo. No, nam se zdi pa ta odredba ravnateljeva popolnoma umestna.

Prvi majnik. — Včeraj so torej praznovali v Gorici delavci iz mesta in dežele dan 1. majnika. Predpoludne se je vršil jako mirno obhod po mestu. Ob 10. uri predpoludne pa sta govorila delavec v hotelu „Central“ tovariša Zei in Kopač. Prvi je govoril v italijanskem drugu pa v slovenskem jeziku. Povedala pa nista nič novega. Popoludne okoli 2. ur pa so se podali delavci, bilo jih je kakih 350, v „Velodrom“, ki se nahaja blizu železniškega kolodvora, kjer so se s plesom in pijačo zabavali, kakor so najbolj mogli.

Lekarne. — V nedeljo bodeta odprti popoludne lekarni Gironcoli in Glubich.

Iz Skrljevega nam pišejo: Uže pred jednim letom smo zvedeli, daje pri nas v Skrljevem dovoljena šola, a radi raznih ovir se ni mogla še odpreti. V torek zvečer pa nam je slovesno zvočenje in streljanje naznanilo veselo novice, da se bode v sredo dne 29. apr. odprla in blagoslovila naša nova šola. Zelo hvaležni smo sl. c. kr. okr. šolskemu svetu v Gradišči, da nam je šola ustanovil; a zelo hvaležni tudi svojemu rojaku, velec. g. Kristjani Skubin-u, ker se je zares veliko trudil, da nam je šolo pridobil in za šolo tako lepo svojo hišo uredil. — Ker se ni moglo dobiti učitelja, udal se je g. kurat, da bode hodil 6

poldnevov učiti v našo novoustanovljeno šolo, kar ga bode stalo veliko truda, ker je naša šola celo uro oddaljena, in ker je poleg tega tudi pot jako strma. Za prihodnje leto pa upamo dobiti svojega učitelja.

Sklep šolskega leta obrtno-nadaljevalne šole za zidarje v Renčah bode dne 3. maja 1903 ob 3½ pop. Sklep je združen z razstavo izdelkov iz predpisanih predmetov.

Prijatelji šole in napredka so vabljeni vdeležiti se te zanimive razstave. Vodstvo obrtne šole.

Narodno slavlje v Ajdovščini-Sturjah. — Zmagovito se vije slovenska trobojnica v tržaški okolici. Z veseljem pozdravlja slovenski narod junaško stražo slovanstva ob Adriji. Ne da se utajiti, da so k taki zmagi poleg voditeljev največ pripomogla narodna društva tržaška in okoličanska. Radostnega srca pričakujejo Vipavci dneva, ki dovede v njih sredo za slovensko idejo prezasluzno pevsko društvo „Kolo“, kakor tudi druga slovenska društva tržaška. Bliskoma raznesla se je ta vest v sleherni vas vipavske doline in od vseh strani čujejo se bodrilni klici: „Vstvarite nam narodni praznik“. In binkoštna nedelja bo ta praznik. To se pa da doseči edino-le, ako se vdeležijo tega slavlja kar največ narodnih društev. Obračamo se torej do teh z iskreno prošnjo, da nas z udeležbo razvesele in ob enem tako dokažejo svojo ljubezen in svoje spoštovanje do nevstrašenih narodnih pionirjev tržaških. Za jedno naprosamo vsa slovena društva, da nam blagovole prijaviti svojo vdeležbo vsaj do 12. maja 1903. Prijavi naj se naslovljajo: „Veselični odsek v Ajdovščini“.

Ajdovsko-šturska narodna društva

„Hranilnica in posojilnica v Mirnu“ regist. zadruga z neomejeno zavezo, bo imela v nedeljo 17. maja ob 3½ popoldne svoj redni občni zbor v svojih prostorih tik cerkve. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva; 2. Poročilo rač. pregledovalca; 3. Potrjenje letnega računa za l. 1902; 4. Izvolitev načelstva, rač. pregledovalca in njega namestnika; 5. Slučajnosti. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor „Kmetijskega društva v Cerknem“, registrirane zagruge z neomejeno zavezo, koji se bo vršil v nedeljo dne 17. maja 1903 ob 3. uri popoldne v prostorih društvene hiše v Cerknem Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev letnega računa za leto 1902. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Volitev rabsodišča. 7. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi člane načelstvo.

Ako ne bi došlo ob določenem času zadostno število društvenikov, se prične ob 4. uri drugi občni zbor natančno po zgorajnim dnevnem redu in bo sklepal ne glede na število navzočih.

Zopet važna razsodba v zadevi domovinske pravice. — V soboto se je na upravnem sodišču vršila razprava proti tržaškemu magistratu, ker ni hotel podeliti domovinske pravice nekemu obrtniku, ki se nahaja že nad 10 let v Trstu. Ta obrtnik, rodom Čeh, prebiva v Trstu že nad deset let in je vsled tega v zmislu nove domovinske postavbe zahteval od magistrata, da mu v Trstu prizna domovinsko pravico. Magistrat pa ni ugodil njegovi zahtevi, ker se je v teku zadnjih deset let v tržaški mestni bolnišnici zdravil nekaj dni obrtnikov sin, a je bolnišnične stroške plačal češki deželni odbor, ker se je izkazalo, da jih obrtnik sam ni imel s čim plačati. Z ozirom na to torej, ker je omenjeni obrtnik v roku zadnjih deset let potreboval javne podpore, menil je tržaški magistrat, da je opravičen obrtniku odbiti zahtevo po domovinski pravici. Omenjeni obrtnik pa je gnal stvar tako daleč, da se je morala slednjič razpravljati preteklo soboto na upravnem sodišču. In upravno sodišče je obrtnikovi pritožbi ugodilo ter svojo razsodbo utemeljilo s tem, da se enkratna javna podpora v zmislu domovinske postavbe ne more nikakor smatrati za stalno javno podporo, katero ima omenjena postava vedno v mislih.

Potresl na Češkem. — Zadnje dni so bili na Češkem še precej močni potresi.

Žrtve neviht. — Iz Hamburga se poroča, da se je za časa zadnjih neviht potopilo 83 ladij, poškodovanih pa jih je bilo 250. Potopilo se je 322 oseb.

Wilhelmov željsčni sok je že dolgo let priljubljen sok proti kašlju. Eno steklenico po K 250, pošni zavoj s 6 steklenicami za K 10— pošilja franko na vse avstro-ogerske poštne postaje Franc Wilhelm, lekarnar, c. kr. dvorni zalagatelj v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko). V znak pristnosti je odtisnjen na vsaki zaviti grb trga Neunkirchen (devet cerkva). Prodaja se v vseh lekarnah. Kjer se ne dobi, se pa direktno dopošlje.

Loterijske številke.

24. aprila.

Dunaj 20 47 2 69 46
Gradec 18 1 9 65 7

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanjše po 5 Kg. na vse kraje.

Dr. V. Gregorič, dosedaj obč.

zdravnik v Sevnici, naznanja, da se s prvim majem t. l. nastani v Sežani na Krasu kot občinski in okrožni zdravnik v hiši poleg lekarne.

Nova zaloga pristnih vin.

Andrej Abuja,

v Gorici, Križne ulice (Via della Croce) šte. 4,

priporoča zasebnikom, krčmarjem in drugim svojo zalogo belih in črnih vin po zmernih cenah. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici v sodih po 56 litrov naprej. — Na zahtevo pošilja tudi uzorce. — Postrežba poštena in točna.

Velika zaloga **šivalnih strojev** vsake vrste za šivilje, krojače in čevljarje.

Edino zastopstvo

Pffafovih šivalnih strojev,

kateri so svetovno znani na trpežnosti in dobroti, ter so najsposobnejši za vsake vrste del, kakortudi za vezanje, rekamiranje, so edini, ki se jamčijo za 10 let.

Konkurenca je pri nas izključena in nemogoča!!

V zalogi imamo tudi

BURSKA DVOKOLESA

angleške „Helikal Premier“, in „Regent“.

Cena je od 180 K naprej.

Prodajata tudi slamoreznice in stiskalnice, puške in samokrese vsake vrste. Komat šivank za šivilje stane v Gorici le 70 v. Edina meh. delavnica za popravo šivalnih strojev in dvokoles.

Za obilno naročbo se priporočata sl. občinstvu udana

Saunig & Dekleva,
ulica Municipio št. 1.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“

VABILO

REDNI OBČNI ZBOR

„Centralne posojilnice“

registrovane zadruge z omejeno zavezo v Gorici,
ki se vrši

14. maja 1903. ob 10. uri dop. v posojilničnih prostorih ulica Vetturini
s sledečim vspeškom:

1. Poročilo načelstva;
2. Poročilo nadzorstva;
3. Poročilo revizorja;
4. Potrjenje letnega računa za drugo upravno leto 1902. in odločba o porabi čistega dobička;
5. Izvolitev načelstva in nadzorstva;
6. Slučajnosti.

ODBOR.

Pri svetem Antonu Padovanskem

PRVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čobelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladole, priprave za izdelovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; želežno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse šte. 12.

„Krojaška“

zadruga“

Gorica,

Gosposka ulica št. 7.

Ravno došle

so zadnje novosti raznega krojnega blaga za spomladansko in letno sezono, kakor: Volne, perkal, Oksfort, Batist, satin, Zeffir, svilo za prati, Tennis, Pique bele in barvane. — Moška sukna po vsaki ceni in veliki izberi. — Nadalje ima bogato zalogo platna, Chifona in prtenine, hlačevine, volnene odeje, kovtrov, bombaževine, žepnih rut, robcev, ovratnikov, naprsnikov in raznih drobnin.

Preproge, zagrinjala in pogrinjala iz volne in bombaževine. — Tudi se še naznanja slavnemu občinstvu, da se razproda vse od prejšnjih sezon zaostalo blago pod lastno ceno.

Na zahtevo stranke pošiljajo se uzorci poštne prosti hitro in točno.

Konečno se naznanja slavnemu občinstvu, da so cene tudi vsemu novemu blagu tako nizke, da se ni bati nikake konkurence!

Cene so stalne!

Zdaj se nudi rojakom v mestu in na deželi prilika za pošteno in solidno postrežbo!

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsa tiskana in soboto 2. 11. mi predpoveduje za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pa de na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Namskih ulicah in Leban na Verdijevev tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Državni zbor, Čehi in vlada.

V nedeljo se je vršil v Pragi shod čeških zaupnikov. Udeležilo se ga je 438 oseb. O tem shodu se je pisalo že mesec dni in krivi preroki napovedovali so strašno nevihto, ki bi se imela vsuti na glave mladočeških poslancev. Grozilo se jim je z nezaupnicami in reklo se je celo, da bo izid tega shoda tak, da bodo morali mladočeški poslanci kar vsi zaporedoma odložiti svoje mandate. Posebno težko pričakovali so ta shod Nemci, kot najzagrizenjši sovražniki češkega naroda. Nadejali so se namreč, da bo ta shod zanesel med češke vrste največjo neslogo in razpor ter napeljal vodo na nemški mlin, ki bi potem toliko lažje zmel vse češki narod. Pa ne samo Nemci, marveč tudi vlada sama si je obetala od tega shoda raznih koristi. Ali izid shoda je pokazal, da so Čehi zrel narod in da se popolnoma zavedajo nevarnosti, katera bi nastala za ves češki narod, ako bi se v teh resnih trenutkih začeli Čehi med seboj prepirati. Res je sicer, da so Mladočeši v svoji dosedanji taktiki napravili semtertje kak pogrešek. Ali kdo naj jim to zameri pri tako zamotanih političnih odnošajih v našem parlamentu in pa pri taki nestalnosti drugih strank, od katerih so Čehi večkrat pričakovali pomoči, a so jih v zadnjem hipu pustile na cedilu. Najhujše pa je bilo to, da so se našli celo med mladočeškimi poslanci ljudje, ki so mnogo zakrivali, da se mladočeška taktika večkrat ni mogla obnesti. Največ pa so upali doseči med češkim ljudstvom oni, ki so začeli dokazovati, da so postali Mladočeši nasproti vladi popustljivi, ker so z obstrukcijo odnehali in so privolili, ne da bi dobili od vlade kakih koncesij, da se je izvršilo v državnem zboru prvo branje nagodbenih zakonskih načrtov. Ti ljudje so skušali češke volilce prepričati, da bi morali ravno pri nagodbenih zakonskih načrtih Čehi proti vladi najodločnejše postopati in celo z obstrukcijo, ker vlada najbolj potrebuje nagodbe z Ogersko in bi bila zaradi tega prisiljena udati se Čehom ter ugoditi marsikaterim njih zahtevam. Niso pa povedali češkim volilcem, da bi vlada uporabila potem paragraf 14. in da bi Nemci zvalili vso krivdo slabih posledic, katere bodo imeli

novi nagodbeni zakonski načrti za prebivalstvo tostranske državne polovice, le na Mladočehe. Vse to je dr. Herold o pravem času češkim volilcem razložil in jih prepričal, da pri enakih razmerah mladočeški klub ni mogel drugače postopati, nego je postopal. Zaradi tega pa se je tudi na shodu, katerega so imeli češki zaupniki v nedeljo gledé nadaljne taktike mladočeškega kluba, vzprejela sledeča resolucija: 1. Zaupniki so se prepričali, da je sedanja vlada le na videz nevtralna ali nad strankami, v istini pa smelo podpira hegemonijo ali vladovelnost nemške manjšine ter se upira opravičenim zahtevam slovanskih narodov sploh in posebe češkega naroda. Zato zaupniki naglašajo potrebo, da so češki poslanci v odločni opoziciji proti vladi ter ji delajo vse mogoče ovire. Zaupniki pa tudi ne prikrivajo, da so razni dogodki pred in mej branjem avstro-ogerske nagodbe mej narodom vzbudili sumnjo, kakor da bi vodstvo mladočeškega kluba ne zastopalo na Dunaju dosledno in vztrajno čeških zahtev proti sedanji vladi in sistemu, kar bi utegnili omajati zaupanje volilcev do poslancev; zato zaupniki pričakujejo, da poslanci razprše to nezaupnost. 2. V nadi, da se to zgodi, zbrani zaupniki vzdrže resolucijo iz l. 1894 ter prepuste poslancem, da z ozirom na program uravnajo svoje korake po vsakočasnih razmerah in potrebah in da uporabijo tudi obstrukcijo, ako bi bilo potrebno. 3. Zaupniki priznajo dolžnost, da morajo poslanci odločno zagovarjati politično veljavo češkega naroda brez ozira na vlado in ostale stranke. Iz tega vzroka pa je potrebno, da se vsi poslanci marljivo udeležujejo obravnav v državnem zboru in kažejo brezpogojno disciplino in solidarnost, ki je pogoj vseh političnih uspehov. 4. Zaupniki so prepričani, da bo v teh resnih časih češki narod podpiral svoje poslance ter upajo, da bodo tudi poslanci sicer previdno, pa odločno zastopali zahteve naroda. — S to resolucijo so Čehi v resnici pogodili. Ta resolucija čeških zaupnikov je z ozirom na sedanji notranji politični položaj jako srečno sestavljena. Resolucija je namreč v posameznih točkah tako radikalno sestavljena, da so ji morali pritrditi celo najradikalnejši češki poslanci. Na drugi strani

pa poslancem prepušča prosto roko, da uravnajo taktiko od slučaja do slučaja, ter uporabijo v skrajnem slučaju tudi orožje obstrukcije. Sedaj je zopet utrjena disciplina v klubu in vlada mora računati z dejstvom, da se mladočeški klub naslanja na večino češkega naroda.

Dopisi.

Iz Sovodenj dne 29. aprila 1903.
— Torej vendar enkrat! Vendar smo dočakali, da je razpisana volitev županstva in gospodarskega sveta. Triletna doba je potekla že lansko jesen in stvar se je do zdaj zavlekla. Kdo je to zakrivil? Mislimo, da našemu županu in načelniku se ni prav nič mudilo, da bi se potrudila, da se čimbrže razpišejo nove volitve. In še zdaj, ko je poteklo več kot pol leta čez določeno dobo, dvomimo, da sta sama ob sebi razpisala volitve, ampak mislimo, da je morala biti kaka zahrbtna sila, da je spravila celo barako naprej. Naj bo pa kakor hoče, faktum je ta, da volilna imenika županstva in gospodarskega sveta sta zdaj skoz 4 tedne razgrnjena.

Torej volilci! Na Vas je zdaj ležeče, da se odločite na desno ali na levo, na pot resničnega napredovanja, ali na pot dosedanjega nazadovanja. — Vaša prva dolžnost bodi, da vsak volilec pregleda, ali je vpisan v volilni imenik, ker pri volitvi ne bo pomagalo nič vse dokazovanje o Vaši volilni pravici. Torej dokler je še čas, naj se to zgodi!

Volilci! Dobro Vam je znana preteklost sedanjega županstva in gospodarskega sveta! Ozrite se malo nazaj in videli boste, kaj vse se je naredilo v Vaš občini blagor pod sedanjo vladajočo kliko. Mislimo, da ne pretiravamo, ako rečemo, da: Nič, in zopet nič! Nasprotno! Spomnite se samo, kaki škandali so se godili, ko se je hotelo deliti seno in občinsko zemljišče, tako imenovan »Prod«. Kar so takrat nekateri zares vneti gospodarniki za Vaš občini blagor hoteli dobrega storiti, se je od nasprotne strani delalo na vse kriplje, da se to dobro delo prepreči. In zares se jim je deloma posrečilo podreti to dobro delo s svojim nečednim in zahrbtnim rovanjem na

splošno škodo vseh občanarjev, zlasti pa revnih. Takrat, volilci, ste bili vsi ogorčeni na znano kliko, da bi jo kar spih-nili, in mislimo, da Vam je vse dobro v spominu ostalo.

Pazite, da si tudi pri teh volitvah ne denete gada v svoje nedrije. Odprite že toliko let zaprte oči in pokažite z moško besedo, da ne marate takih oseb za svojih voditeljev, ki iščejo samo pri-ložnosti, da bi se okoristili okoli Vas in Vaše občine. Torej ne volite take, ki gledajo le na svojo bisago, Vaš blagor pa jim je deveta briga. Ne plašite se nobenih žuganj in pretenj, tudi ako ste od koga odvisni, saj podari Vam ne nobeden nič. Ne prodajte svojega glasu za kak ožlindrani »golaš« ali za kar literček »pristnega«, marveč pokažite se kot značajni možje, kajti le značajnost je temelj človeške močnatosti. Pozabite vsa nasprotstva, katera Vas mogoče radi privatnih raz-mer delijo in stopite složni na volišče ter oddajte svoj glas za take može, kateri bodo zares vneti za Vaš občini blagor in napredek naše zares potrebne boljšega gospodarstva in do zdaj zane-marjene občine. Tukaj se ne gre za po-litično strankarstvo, tukaj se ne gre ne za »klerikalce« ne za »liberalce« (kar mi-mogrede bodi povedano, nočemo biti ne to ne ono, ampak samo pošteni Slovenci), tukaj se gre samo za to, da se izvolijo v starešinstvo in v gospodarski svet taki može, ki bodo up boljšega gospodarstva za naše do zdaj zanemarjeno občinsko premoženje.

Volilec.

Iz Krivošije v Dalmaciji m. aprila t. l. — (Izv. dopis.) (Pravo rodoljubje.) Večkrat sem čital v slovenskih listih, kako pseudo-liberalna »Soča« priporoča Lebherzove užigalice, ter naše domače »Družbine«, od katerih ima in bi imela družba sv. Cirila in Metoda lahko še več dohodkov, stavi le nekako v reservo rekoč: »Kdor noče ali ne more«. Človek ne ve, kaj bi si mislil o teh »naprednjakih«, ko kaj tacega čita! Pač daleč so ti gos-podje že prinapredovali. Ni dvoma, kedo zasluži ime »brezdomovinci«, katerega se ti ljudje tako radi poslužujejo proti onim, kateri v tem oziru nočejo napredovati. Hrvati v Dalmaciji so pač drugačni. V Dobrovniku, recimo, ne najdeš tobakarne,

trobojnica. Na to zadone za slučaj ustaje odločeni šesteri strelci iz topov raz oba gradska stolpa v izvestnih prenehljajih, vsled česar so peljali v vsej naglici to-povske in raketne baterije gor pred grad in večji del noter se nahajajočih čet, (med temi je bil otočanski graničarski batalijon), se je postavilo na obširni prostor pred istim. Maršal Radetzky je pri-spel s svojim štabom iz mesta, ter je nastavil svoj glavni stan v gradu.

Ena stotinja otočanskega batalijona in eden do takrat imenovan sardinski, potem pa Radetzkyh huzarjev polk, so činili predstraže proti mestu, z ukazom, da ne smejo pustiti nobenemu ven. Pol četrt ure potem je pridirjalo več kočij iz raznih mestnih ulic proti veliki ulici »Corso«, in ker se niso hotele na klic straž ustaviti, so iste vstrelile vanje. Zadet konji so se zgradili ali pa kvišku spenjali, drugi nezadeti konji so pasplašeni skušali zbežati na vse strani. Hu-zarji pa so naskočili kočije, streljali s samokresi v uporne kočijaže ali pa so s

LISTEK.

Spomin na 55-letnico ustaje v Milann in hrvatsko junaštvo v istej.

(»El memento juvate.« Spisal M. Mihaljević.)

(Dalje.)

Plemenitaši in meščanski prvaki so razpolagali z obilnimi denarnimi zneski; zato so lahko občevali po brzotekih, katerih službo so mladi gospodje navadno sami opravljali ter so bili v nepretrgani zvezi z vsemi ognjišči zarote. Posrečilo se je tej lokavi gospodi tudi to, da so stopili mnogi pri pošti in finančnih uradih na njih stran; ostali višji uradniki, ki so bili itak iz višjih stanov, so spadali k preobratni stranki. Da bi ta pokazala svojo moč prostemu ljudstvu, je snovala neposredne napade na vlado; tako n. pr. je sklenila, da z novim letom 1848 ne sme nihče več tobaka kaditi in ne staviti na loterijo. Ker je oboje spadalo med državne dohodke, je bila ta prepoved ob enem napad na dohodke državnega zaklada. Da so se Italijani držali zvesto te prepovedi, je bilo vsekakor

in vojakov; in da so imeli neki kar iz trte zvit povod k nemiru in ustaji, so 3. januarja 1848. napadli celo pušče častnike in vojake isti mladi laški gos-podje in k temu podkupljena druhal na javnih ulicah ter jih zasramovali in jim zbivali smodke iz ust. Ko je slednjič došlo vojaštvo in tej grdobii konec storilo, pri katerem spopadu je ostalo nekaj mrtvih, mnogo pa ranjenih, se je mestna gos-poska radi tega bitko pritožila, češ, da so vojaki izzivali ljudstvo! Poleg tega so laški časniki v drugih laških državah razširjali lažnjiva poročila in celo nemški in francoski so jih v tem podpirali.

Vsled tega je bilo mišljenje Milan-cev neugodno za Avstrijo in od dne do dne bolj napeto. Maršal Radetzky je spoznal položaj in politični stan razmer. Zato je v dnevnih poveljih priporočal največjo previdnost in zapovedal trdno zgraditi grad in gradske duri.

Malo potem so zaporedoma sledila svet pretresujoča poročila: Ludovik Filip, kralj francoski je izgubil (25. febr. 1848.)

tudi srebrnolasi maršal Radetzky objavil v dnevnem povelju svoji mali, a krasni junaški vojski.

Dne 18. marca se je opazalo po vsem mestu Milan nenavadno gibanje velikih ljudskih množic; ustaja bukne z vsemi silami; saj so jo, kakor že zgoraj omenjeno, na tihoma pripravljale same višje civilne oblasti, deloma iz šibkosti, deloma pa iz izdajstva. Radetzky je bil nanjo pripravljen. Ljudstvo je divje sem-tertje tekalo: hiše in prodajalnice so za-pirali. Neznane pošastne postave v raz-nih slikovitih in čudovitih nošnjah so se pomikale po ulicah; ulice in trgi so se hitro polnili z ljudstvom, oboroženim z silicami, meči, kopjem, dvoreznimi se-kirami (helebardami) in dolgimi bodali. Nekateri gruče teh so zasedle hiše, duri in ulice so zgradili in govorniki raz-odrov so vneli ljudstvo k boju in ustaji. Raz vse cerkvene zvonike po vsem mestu je bil plat zvona na upor proti Avstriji. Pretresujoči klici: »Morte ai Tedeschi!« in drugi slični, so doneli

in drugi slični, so doneli

kjer bi ne prodajali žigic družbe sv. C. in M. za Istro, in naj si je njen lastnik še tako zagrizen Lah. So pa Hrvati tudi možje v tem oziru. V vsaki kavarni, tudi tam, kamor zahajajo častniki in drugi, kateri po večini niso Hrvatje, videl bodeš na mizi vseedno vedno le „hrvatske“, (tako jih namreč imenujejo) žigice. Ali zaveden Hrvat tudi ne bode kupil drugih, kakor „hrvatske“. Priča sem bil, ko je eleganten gospod zahteval „žigic“. Trafikant ponudi mu „Tändstinktor“. „Ali nemate hrvatskih?“ vpraša gospod prodajalca. „Baš sada so mi pošle“, reče oni. „Oprostite, kupiti ću drugi put“. In odšel je. In to ni edini slučaj. Taki se dogajajo čisto. Tudi cigaretni papirčki družbe sv. C. in M. za Istro dobe se v vsaki tobakarni. Ko kedo vpraša cigaretno papirčke, mu kar usilijo „hrvatske“.

Tukaj naj nam bodo naši bratje v izgled!

V našej slovenski rezidenci, beli Ljubljani, je vprašanje na dnevnem redu namreč, kaj bode z družbene godbo. Ali ostane, ali se razide, edina godba, katera bi bila ob vsakem času občinstvu na razpolago, v mestu, katero šteje 36.000 prebivalcev. Nekateri gospodje se ne strašijo ne truda in ne denarnih žrtev, samo da bi godbi zagotovili obstanek. Ali ti tudi ne morejo vsemu kaj. Tukaj bi bil moment za napredni občinski svet, da bi pokazal svojo naprednost s tem, da bi naklonil temu, za Ljubljano prav potrebnemu društvu, kako podporo. V tem oziru so nenapredni občinski zastopi po Dalmaciji veliko bolj napredni. Vsako mestece, katero ni niti za tretjino Ljubljane, ima svojo mestno godbo. Mesto Dubrovnik ima celo dve godbi, takozvano hrvatsko in srbsko godbo, kateri svirati zaporedoma pri promenadnih koncertih, ko vsled vročine hiti vse na prosto. Napredni gospodje, kateri tako radi zahajajo med južne brate, naj bi se tukaj tudi kaj učili od njih. Ozrite se tudi, recimo, na vogle ulic, in pogledajte, ako so tudi tukaj dvojezični napisi kakor v Ljubljani. Čeravno tvorijo tudi tukaj Lahi one % kakor v Ljubljani Nemci, in so ti ravno tako nasilni, če ne še nasilnejši kot oni, vendar ne bodete jih zapazili. Tukaj so pač možje na svojem mestu in niso na prodaj.

Tukaj na jugu Dalmacije imamo za ta letni čas jako neugodno vreme. Na pogorje Dobrastica v kotorskem ustju, (Bocche di Cattaro) je zapadel sneg in pokriva isto tenka bela odeja do nekaj sto metrov nad morjem. Kar ni naredil februar in marc, to je naredil april. Je pač res, da april je poln muh. V dolini, to je v kotorskem ustju, pa skoraj neprenehoma dežuje. In pri nas in po Krasu pa taka suša. Trte, sadno drevje in drugo, katero je bilo že v polnem zelenju in cvetju, je sedaj vsled padle temperature kakor ostrmelo. In bati se je, da se ne bode ubogim prebivalcem v kotorskem okraju letos letina še slabše česla nego

prošla. Kajti sedaj jih tare nepopisna revščina in pomankanje.

Danes 19. t. m. praznujejo pravoslavni Srbi svoj „Uskrs“ ali Velikonoč. Tu Vam je pokanja in streljanja s topiči po vseh holmcih, kjer je kaka kapelica, katerih pa tukaj po ustju ni malo. Seveda so si morala ta sela izprositi dovoljenja za streljanje pri vojaškem obrambnem poveljstvu, (Vertheidigungsbezirks kommando) katera so tukaj tri, v kotorskem ustju.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torkovi seji poslanske zbornice je dr. Strasky interpeliral vlado o zadevi znane afere olumškega nadškofa dr. Kohna. Dr. Tavčar in tovariši pa so interpelirali vlado zaradi konservativne gospodarske organizacije na Kranjskem. Zbornica se je potem bavila s predlogom posl. Kliehmanna, da se odpove Srbiji trgovska pogodba. Vlada pa je izjavila, da z ozirom na sedanje zunanje politične razmere, absolutno ni misliti, da bi se ta pogodba odpovedala. Včeraj se je razprava o tem predlogu nadaljevala.

Autonomija južne Tirolske.

Tirolski namestnik se je začel s trentinskimi italijanskimi poslanci zopet pogajati v zadevi trentinske avtonomije.

Položaj na Hrvatskem.

Vse kaže, da stoji Hrvatske pred usodnimi dogodki. Nemiri v Zagrebu in po več krajih provincije, naperjeni proti banu in mažaronskim zastopnikom, rastejo od dne do dne. Ban Khuen Hedervary, ki se izkazuje nasproti Hrvatom kakor pravcati Herodež, ima težko stališče in čuje se, da utegne vsak hip odstopiti. V Zagrebu se ponavljajo nemiri vsak hip vključ celih armadi policajev in žandarjev. Ban je jako nervozen, v sako toliko se umiva z mrzlo vodo, boječ se da ga v razburjenju zadene kap. Ni nemo goče, da je mož popolnoma v krempljih izvestne klike tujcev, kateri za svoje namene hočejo hrvatski narod pritirati do skrajnosti, in Hedervary mora najbrže plesati, kakor mu ta mafia gode.

In narod je strašno razburjen zaradi nezazližanih krivic, ki se mu gode od strani vladnih pandurjev, ki pri svojem nastopanju proti hrv. ljudstvu ne morejo skrivati svoje zasebne politične mržnje. Naravnost krvoločne pa so naredbe vlade. Tako so bili prebivalci brdovacke občine obsojeni, da plačajo kazni zaradi izgrediv v Zaprešiću v znesku 2237 K v 24 urah pod rubežnjo. Ljudstvo je prosilo milosti, a mažaronska oblast se ni brigala za te prošnje in ubogim ljudem bi bili vladini organi prodali najpotrebnejše stvari iz hiše in hleva, da niso premožnejši sosedje zložili za prvo 900 K, a se je ostali znenek zavezala plačati občina. V Križevcu so bile pretekli petek in soboto burne demonstracije, ker sta bila aretirana dva jurista, ki sta na nekem shodu govorila proti zlorabi vlade pri volitvah, pri katerih posestniki niti nimajo pravice glasovati, pač pa pisarji, logarji ali kaki mažaronski železniški uslužbenci. Demonstracije so zadobile tolik obseg, da je došlo iz Zagreba 50 orožnikov, ki so ljudstvo z bajoneti razganjali in je malo manjkalo, da ni prišlo do streljanja. Aretiranih pa je bilo nad 40 oseb. V Zagrebu so vsi zaporji prenapolnjeni, a

dospel do časti stotnika), je še malo časa stal z enim korporalom in ojstrostrelecem, umakniviši se še le potem, ko je nekega na oknu njemu nasproti stoječega ustaša vstrelil.

Proti onim hišam in poslopjem, razkatere so streljali ustaši na vojake, so vojaki gromeli s topovi; ravno tako so streljali v bližini stoječe cerkvene zvonike, kjer so laški duhovniki v talarjih (!) bili plat zvona k ustaji, s topovi. Granatnice (haubice) so postavili na uhodih v ulice ter metali vanje granate, ki so na trda tla padše, se razletele in razstrelile na razne strani, ter so razrušile in zažgale mnogo poslopij. Pa tudi ustaši so imeli topove, ulite že preje v skritih ulivarnah, ki se pa niso posebno sponašali. Uporniki so spuščali trobojne lopte (balone), napolnjene s puntarskimi razglasi raz zvonik stolne cerkve, katere je gnal veter v bližini stoječe kraje. Tako je minul prvi ali 18. dan marca te krvave ustaje. Celó v noči je divjal vroč boj na mnogih krajih mesta. Pramenovana granata je bila v tem času v

ljudstvo se ne pomiri, dokler mažaroni ne nehajo izzivati.

Naravnost kruto je postopanje vlade nasproti hrvatskemu časopisju. Zaplembe se vrše tako dosledno, da iz hrvatskih listov niti ni mogoče izvedeti kaj se godi. Koliko stroškov se provzroča s tem listom, si je možno misliti. Dočim si mažaronski listi smejo dovoliti nasproti Hrvatom najostudnejše napade in lažij, pa hrvatski listi niti ne smejo pisati gole resnice, da ne bi jih zalotila zaplemba z vsemi možnimi nasledki za sotrudnike same.

Tak neznosen položaj vlada zdaj na Hrvatskem in ta položaj je bil uprav izzvan od političnega faktorja, ki meni, da je zdaj železo mehko na jugu monarhije za njegove težnje proti — Vzroku.

Reški guverner odstopi.

Reški guverner grof Szapáry odstopi in gre v pokoj. Kot prvi vzrok odstopu je baje njegovo slabo zdravje, drugi vzrok pa da so politične spremembe na Reki. Govori se, da dosedaj vladajoča italijanska avtonomistiška stranka razpada. Do tega je prišlo vsled zmage dveh hrv. opozicijskecev Barčiča in Valušnika. To in še nekaj drugih stvari, ki niso v čast vladajoči stranki, da je prisililo guvernerja k odstopu. Naslednik mu bo baje grof Hadik-Barkoczy.

Politični položaj na Ogerskem.

V pondeljkovi seji ogerske poslanske zbornice je ogerski min. predsednik pl. Szell opozicijskim strankam povedal na vsa usta, da se noče z njimi več pogajati ter da ni vlada k nobenim koncesijam pripravljena v zadevi vojaškega zakonskega načrta. Ta izjava pa je opozicijske stranke hudo razburila in boj proti ministerskemu predsedniku od stani opozicijskih strank postaja vedno hujsi. Kot orodje v boju proti ministerskemu predsedniku služi opozicijskemu dilaštvo. V torek so visokošolci zopet priredili velike demonstracije proti vladi in proti ogerski parlamentarni večini. Pri teh demonstracijah govorili so razni opozicijski poslanci, ki so di-jake hujskali proti vladi. Do izgrediv sicer ni prišlo ali Kossuth je zažugal v svojem govoru, da se demonstracije ponove o priliki, ko pride čez nekaj dni v Budimpešto kralj. Te demonstracije, rekel je govornik, pa bodo imele gledé ministerskega predsednika pl. Szella lahko slične posledice, kakoršne so imele dunajske demonstracije za bivšega ministerskega predsednika Badenija, ki je dal za Čehe znane jezikovne naredbe.

Shod avstrijskega in nemškega cesarja.

„Pilsener Tagblatt“ poroča, da pride naš cesar dne 25. maja v Karlove vane in da ostane ta tri tedne. V prvi polovici meseca junija pa se snide v Karlovih varih z našim cesarjem nemški cesar.

Olmuški nadškof Kohn.

V olmuški nadškofiji se nadaljujejo nemiri proti nadškofu. Župnik Očasek je pisal na „Deutsches Volksblatt“, da je popolnoma neresnična vest, da misli on prestopiti k starokatoličanom. Občinski zastop v Kromerizu je imenoval Očaska častnim občanom. Dostal Lutinov, kateri je katehet na deželnem poboľjševalnem zavodu v Novem Jičinu, ki izdaja edini ilustrirani list na Moravi, „Novy Život“, in katerega je baje kaznoval nadškof Kohn z izgnanstvom iz nadškofije, je objavil oklic na ljudstvo, v katerem pravi, naj se ne izraza nevolja z demonstracijami in nasilstvom, ampak pritožbe naj se po-

sketanje in streljanje s puškami, v katero se je mešalo votlo gromenje topov, je prekašalo glasneje zvonjenje stoterih zvonov, s katerimi se je globok, žalno ali tužno brneči glas velikega zvona stolne cerkve, resno prilegal. Po raznih mestnih ulicah so ležali semtertje padli bojevalci, ustaši in vojaki. Duri večjih hiš so bile zagrajene s poštnimi vozovi in vrečami, napolnjenimi z žitom. Na dvoriščih pod milim nebom prenočujoči vojaki so se pa gredli pri ognju, katerega so si napravili iz listin in vplenjene lesene hišne oprave.

Posamezne čete male pa krasne Radetzkyjeve vojske (komaj 18.000 mož s 50 topovi je je bilo tedaj v Milanu), so stale pod poveljništvom generalov Clam-Gallas-a in Wohlgemuth-a, ki so branili smodnišnico (Pulvermühle) in prostorno staro rimsko bijnšče (aréno). Tudi ta 19. dan marca je minul kakor prejšnji z nepretrganim streljanjem na hiše, zagraje in kazajoče se ustaše. Zvečer istega dne pa sklene maršal Radetzky si osvo-

šljajo papeževemu nunciju in kardinalu Rampolli. Da bi bil duhovnik izgnan iz škofije, je po kanoničnem pravu nedopustno; zato je tudi neverjetno, da bi bilo cerkveno sodišče kaj takega izreklo. Če je pa to izreklo, je seveda apelacijskim potom lahko ovreči tako sodbo cerkvenega sodišča.

Kralj Edvard VII. v Rimu.

Te dni se je mudil v Rimu angleški kralj Edvard VII. Razume se samo ob sebi, da so ga Italijani vsprejeli sijajno. Četudi so se angleški protestantje hudo napaenali, da bi kralj Edvard VII. ne obiskal pri tej priliki tudi papeža, se jim ta želja vendar ni izpolnila, kajti v sredo je obiskal angleški kralj tudi sv. očeta in se je mudil pri njem kakih 25 minut. Napitnice, ki so se vršile, kakor običajno pri obedih, niso bile nič kaj posebnega. Kolikor italijanski kralj, toliko tudi angleški sta v svojih napitnicah omenjala prijateljskih odnosajev, kateri vladajo že toliko časa med Anglijo in Italijo. Da je pri tej priliki od obeh strani deževalo vse polno redov in odlikovanj, razume se samo ob sebi.

Nemški cesar v Rimu.

Nemški cesar je dospel danes ponoči v Rim.

Reforme šolstva v Rusiji.

Iz Petrograda se poroča, da je car odredil razsežne reforme v šolstvu. V smislu teh reform ostanejo i nadalje klasične gimnazije, samo grščina postane po večjem delu neobligaten predmet. Završeni gimnazijalni tečaj pooblašča za obisk vseučilišča. Kdor izvrši sedem razredov realke, zamore stopiti v višjo tehnično izobrazbo; a kdor dovrši šestrazredno realko, je usposobljen za državno službo na deželi. Tehnična izobrazba se kar mogoče izpopolni. Šola ima poseben namen povzdigniti verski in naroden čut. Nadalje se ima skrbeti za to, da se učitelji vsestranski izobrazijo. Tudi se ustanove zavodi za vzdrževanje onih učiteljskih moči, ki podučujejo na stalnih šolah. — O ta „barbarska“ Rusija!

Macedonski dohodki.

Položaj na Balkanu postaja vedno kritičnejši. Največjo preglavico delajo prizadetim velevladim Arnauti. Zaradi tega so sklenili baje te velevladi, da se morajo Arnauti na vsak način ukrotiti. In če bi ne mogla tega storiti Turčija, opravili bodeta to v prvi vrsti Rusija in Avstrija, ki sta na Balkanu najbolj prizadeti in pa tudi zaradi tega, ker sta oni dve z reformami prišli na dan. „Kölnische Zeitung“ piše, da se na pristojnih mestih že sklepa o sredstvih, katera hočeti vporabiti Rusija in Avstrija, da prisiliti Albance in pa tudi Turčijo k spoštovanju njune volje. Iz tega pa se prav lahko izcimi grda vojska med evropskimi državami in med Turčijo. Posledice te vojske bi pa mogle nastati usodopolne za turško cesarstvo.

Je pa tudi zadnji čas, da se začneta Avstrija in Rusija gibati. Rusija je namreč Bolgariji naročila, da mora strogo na to gledati, da se ustaško gibanje Macedoncev v nji ne podpira. Pri tej priliki pa je Rusija zatrdila, da se reforme od strani Turčije prej ko prej izvedejo, ter da bodeti Avstrija in Rusija, ako ne pojde to z lepa, pa z grda Turčijo k izvedenju reform prisiliti. Pretekli so do zdaj že tedni in meseci, ne da bi se niti jedna točka obljubljenih reform izvedla. Pa ne samo to. Turčija sama priznava danes, da ji je nemogoče izvesti reforme. Ni čudo torej, da postaja zaradi tega

tudi velja karkoli hoče! Vojaške čete so si morale mnoge zagraje z golim orožjem priboriti, kajti trdovratno se je branila ustaška stranka, in borba je trajala že štiri polne ure. Tesarji hrvaškega batalijona, združeni z onimi redne vojske so skušali razrušiti duri, todazaman je bil ves njih napor; mnogo jih je ležalo že mrtvih in ranjenih pred istim poslopjem, raz katero so srdito dol streljali. Vsled tega brezvspešnega truda in zgube, so pripeljali z grada 12 funtne topove proti poslopju ter začeli takoj vanje streljati. Duri so padle in 250 ustašev so ujeli in mnogo orožja zaplenili ter odpeljali vse skupaj na grad. Dim smodnika se je valil iz topov ter je otemnil blede mesec; nebo se pa prevleče z oblaki ter na vse strani so gromeli topovi in v njih votlo bučanje se je mešalo prasketanje pušk in zvonjenje vseh zvonov. Otemnenje meseca je trajalo do polnoči in še le potem so se razdelili dimni oblaki.

(Dalje pride.)

Koj v začetku boja so ustaši pobili stražo pred poslopjem deželnega glavarstva, in kjerkoli so se pokazali vojaki, so na nje raz hiše vlivali vrelo olje in vodo ter metali na nje opeko. V mestu se nahajajoče straže so se morale umakniti v svoje vojašnice. Čudni so bili prizori bojev semtetrtje po mestnih ulicah in trgih. Tu so stali posamezni tropi kot prednje straže pred na razne strani korakajočimi batalijoni, drugi so stražili na vse strani vozeče topove, drugi so šli po v mestu ostale denarnice, častnike, prtljage in rodbine, drugi so streljali na pred „Corso“ stoječe hiše, tako, da je bil otočanski batalijon tako razkosan, da se je komaj ena divizija nahajala pri nastavljanju pred gradom.

Pol stotnije pod poveljstvom enega častnika, je bilo odločene v varstvo topovja, ki je imelo nalogo razrušiti v notranjem mestu neko od ustašev dobro zasedeno in vtrjeno hišo. Te pol stotnije je imelo tudi povelje neko zagrajo (barikado) razdreti, ali močnejši ustaši so jo narednik (ki je v isti vojni radi umrlo)

bolgarsko prebivalstvo vedno bolj nemirno in nezaupljivo, tako, da je bolgarska vlada ne more več krotiti. Vsled tega se je pa bolgarska vlada te dni obrnila na Dunaj in v Petrograd, ter prosila dotične diplomatske kroge na dano obljubo, vsled katere je po mnenju bolgarske vlade prišel čas, da posežeti vmes Rusija in Avstrija.

K. uskemu konzulu v Ipeku prišlo je ta teden več kristjanskih prvakov, ki so se mu pritožili, da jih Albanci vedno huje nadlegujejo, ter jih silijo, da bi prestopili k turški veri. Taka agitacija pa ima baje izvor baš v oni komisiji, ki je prišla za to v Ipek, da izvede reforme, pri katerih se nahaja mnogo turških duhovnov. Ruski konzul je zahteval pri turški vladi, da se ta komisija takoj odstrani.

Pri Giumoji blizu bolgarske meje je prišlo do krvavega spopada med neko bolgarsko nstaško četo in med turškimi vojaki. Na obeh straneh bilo je polno ranjenih in mrtvih.

Neki nemški list poroča, da so bili od strani carigradskega ruskega poslanstva obveščeni vsi v Macedoniji nahajajoči se ruski konzuli, da so ustaški odbori sklenili, pomoriti vse ruske konzule v Macedoniji. V ta namen da je odšel v Macedonijo neki Martancev v družbi s merih tovarišev. Ista osoda čaka baje tudi srbske konzule, nahajajoče se v Macedoniji.

Albanci ne samo da nočejo ničesar slišati o reformah, ti ljudje so na nekem shodu sklenili, da se morati Bosna in Hercegovina zopet priklopiti k Turčiji.

V sredo zvečer ob 8. uri se je izvršil v Solunu strašen čin. Pognali so namreč z dinamitom v zrak filijalko otomanske banke, ki je popolnoma uničena. Razen tega bilo je tudi ta dan v Solunu, kakor poročajo listi, kakih 50 drugih dinamitskih napadov. Eksplozija bila je tako strašna, da so vsled nje popokale vse šipe, nahajajoče se na poslopijih, stoječih daleč okoli porušenega poslopja otomanske banke. Pri ti priliki ubita sta bila dva izmed onih, ki so izvršili ta grozni čin. Ob enem se poroča, da je bilo v Solunu vsled te in drugih eksplozij ranjenih in ubitih polno drugih oseb. Solunsko prebivalstvo je vsled tega strašno razburjeno. Dokazano še ni, a zagotavlja se, da so bili zločinci bolgari. Oblastni je so dale aretirati do zdaj 53 oseb.

Poroča se pa, da so ostali zakladi, nahajajoči se v banki, nedotaknjeni, četudi je bilo poslopje popolnoma uničeno.

Danes je gotovo, da je prišlo med bolgarskimi in med turškimi vojaki pri Saumakovu do krvavega boja in da je bilo na obeh straneh več mrtvih in ranjenih. Olepšati so hoče pa to dejstvo s tem, da se pravi, da je prišlo do boja le po poptoti. Dve bolgarski ustaški četi sta hoteli prekoračiti bolgarsko mejo ter iti v Macedonijo. Trečli sta ob bolgarske vojake. Ker so jim hoteli poslednji zabraniti prestop meje, nastal je baje med njimi boj. Ne daleč od tam na turški strani pa so se nahajale turške vojaške čete. Ko so zaslišale streljanje, približale so se kraju, kjer so se bili bolgarski vojaki in bolgarski ustaši. Turški vojaki pa so baje mislili, da se nahajajo tam le ustaši in streljati so začeli, a zadeli so mesto ustašev nekaj bolgarskih vojakov, ki so pa koj začeli tudi streljati na Turke. V tem zmislu se torej opisuje konflikt med turškim in bolgarskim vojaštvom.

Iz Carigrada se poroča, da so te dni zopet zaprli v Mitrovici nekaj oseb, ki bi bile nagovarjale turškega vojaka Ibrahima k umorstvu Ščerbine. Te osebe bi bile baje avstrijski podaniki.

Domače in razne novice.

Umrli je Anton Velišček, župnik pri Sv. Petru na Vašnjah na Koroškem blizu Velikovca, ter je bil pokopan 24. aprila. Rajnik je bil rojen 23. decembra 1857. v Podkraju dolenske županije v Brdih, se je šolal do konca gimnazije v Gorici, ter je bil v mašnika posvečen 18. julija 1886. v Celovcu. Dasi je bil italijanski vzgojen (in se je pisal Velesci), privadil se je slovenski besedi prav dobro in župljani so mu bili iz srca udani. Naj v miru počiva v sosednji zemlji slovenski in večna luč naj mu sveti.

Proti gorostastnem sklepu tukajšnje kupčijske zbornice v zadevi vinske klavzule, došlo je dež. odboru polno protestav od različnih županij, posebno iz vinorejskih krajev. Deželni odbor je dotične prošnje in pritožbe odposlal na pristojno mesto z dopisom, ki rezko ožigosa znani tozadevni sklep kupčijske zbornice in kateri se krepko poteguje za koristi naših vinogradnikov. Uverjeni smo, da bode vsa dežela hvaležna dež. odboru

V zapadnih Brdih, posebno v vaseh: Šlorence, Nablo, Brdce, Hrušovlje, Hlevnik, potem Fojana, Barbana, dalje v Biljani, Kozani, Martinjaku, Vipolžah, v dolnjem delu Medane in dolnjih delih Dolenje do Golegrabra, je slana v nočeh 19. in 20. aprila napravila veliko škodo, ker je pokončala vse sadje, posmodila murvino perje in tudi trte močno poškodovala. To je za uboge kmete toliko huje, ker je znano, da briski kmet ima glavni dohodek v sadju, za kateri si kupuje turšico in druga živila, kakor tudi obleko in obuvalo.

Navadno delajo kmetje dolgove na račun prihodnjega sadja; a letos jim ščuncarji nočejo dajati živil na upanje, ker je slana vse pobrala, in ljudje so v največji stiski in trpijo pomanjkanje. Deželni poslanec g. Jakončič je opozoril domače vladne kroge, naj bi prišli ljudstvu na pomoč s tem, da jim delijo brezplačno turšice za živež, dokler se njegov položaj ne zboljša. Državni poslanec dr. Gregorčič je pa v državnem zboru stavil predlog v enakem zmislu.

Škoda, katero je napravila slana 19. in 20. aprila na poljskih pridelkih, se bode cenila na zemljiščih, ki spadajo pod goriško mestno občino, prihodnjo sredo dne 6. maja.

Zaradi boleznih preselil se je v Gorico in stanuje na Franc Jožefovem tekališču št. 40 preč. g. Marko Vales, kurat v Gor. Branici. Priporočamo ga njegovim sobratom v pobožen memento.

Porotno zasedanje v Gorici. — Dne 23. junija t. l. odprti se zopet porotno zasedanje v Gorici.

Stroge obsodbe vreden čin. — Nekateri listi so prinesli vest o nekem žalostnem, stroge obsodbe vrednem činu, katerega je doprinesel baje te dni v našem mestu neki odstavljen duhoven, ki je bil od preč. knezo-nadškofijskega ordinarijata že dvakrat kaznovan. Vsa čast duhovščina v mestu in na deželi je radi tega dogodka, ako resničen, skrajno vžaljena in zahteva, da se dotičnika ostro kaznuje. Žalostno je, kako nekateri z javnim pohujšanjem vničujejo delo in trud svojih sobratov. Temu treba konec storiti!

Vspored delavske slavnosti katero priredi jutri „slov. kat. del. društvo“ v Gorici: Ob 2¹/₂ pop. bo v cerkvi sv. Ignacija v Gorici slovesni blagoslov društvene zastave, potem govor in litanije. Blagoslov društvene zastave bo izvršil prečastiti prelat Josip dr. Gabrijevčič, voditelj centralne bogoslovnice v Gorici. Govoril bo č. g. Ivan Dermastia. Ob 4¹/₂ prične slavnostno zborovanje v St. Petru pri Gorici in sicer v prostorih „Kmetijske zadruge“. Vstopnice za to slavnost se dode v delavski sobi. Vspored slavnostnega zborovanja: 1. Pozdrav predsednika; 2. Papeževa himna; 3. Slavnostni govor (dr. Krek); 4. Deklamacija: „Ave Leo!“; 5. Pesem: „Zastava že razvita je!“; 6. Deklamacija: „Leona XIII.“; 7. Govori vabljenih gostov; 8. Pesem: „Pozdrav“; 9. Deklamacija: „Pesem krščanskih delavcev“; 10. Pesem: „Za dom med bojni grom“; 11. Pesem: „Majnikova“; 12. Cesarska pesem. Med raznimi točkami bo svirala vojaška godba. Zborovanje bo v slučaju lepega vremena na prostornem dvorišču, v slučaju slabega vremena pa v dvorani „Kmetijske zadruge“. Od mitnice na meji goriški pojdejo društveniki z razvito zastavo v prijazni St. Peter.

Bohinjska železnica. — V številki 27. svojega lista z dne 4. aprila smo sporočili cenjenim čitateljem, da do dne 29. aprila je odprt rok za vlaganje ponudb tistim, ki bi hoteli prevzeti gradbo bohinjske železnice od Podbrda do St. Petra pri Gorici, to je od kilometra 35.550 do 92.850, katera gradba je razdeljena v 9 delov ali kosov. Preteklo sredo je potekel določeni rok; tedaj so odprli v železniškem ministerstvu vložene ponudbe in našli so to-le: Prve tri kose bohinjske železnice na goriških tleh, to je od Podbrda do Bače ali od kilometra 35.550 do 54.790 hočejo graditi naslednji podjetniki po sledečih cenah: dr. Mayr vder in tovariši (Vereinigte Eisenbahn- und Betriebsgesellschaft) na Dunaju za 9.903.000 K; E. Gross in tovariši na Dunaju za 9.251.000 K; Občna avstrijska stavbena družba (Allgemeine Oesterreichische Bangesellschaft) na Dunaju za 8.769.000 K; bratje Redlich in Berger na Dunaju za 8.504.000 K ter Sardl, Lenassi in tovariši v Gorici za 7.760.000 K. — Naslednja dva kosa od Bače do Ajbe ali od kilometra 54.790 do 67.412 hočejo prevzeti: stavbena družba Union (Union-Baugesellschaft) na Dunaju za 7.558.000 K; dr. Mayr vder in tovariši za 7.034.000 K; G. Ernst in A. Buss na Dunaju za 6.975.000 K; H. Rella in tovariši na

Berger za 6.577.000 K; Sard, Lenassi in tovariši za 6.294.000 K. — Za šesti kos od Ajbe do Anhovega ali od kilometra 67.412 do 73.608 so se oglasili naslednji ponudniki: dr. Mayr vder in tovariši za 1.579.000 K; Primorska stavbena družba (Geiringer in tovariši) v Trstu za 1.550.000 K; G. Ernst in A. Buss za 1.524.000 K; Redlich in Berger za 1.437.000 K; Občna stavbena družba za 1.361.000 K; Sard, Lenassi in tovariši za 1.282.000 K. — Sedmi kos od Anhovega do Sabotinarja ali od kilometra 73.608 do 79.360 hočejo graditi: Primorska stavbena družba (Geiringer in tovariši) za 2.060.000 K; G. Ernst in A. Buss za 2.011.000 K; dr. Mayr vder in tovariši za 1.977.000 K; bratje Redlich in Berger za 1.951.000 K; Občna stavbena družba za 1.915.000 K; Sard, Lenassi in tovariši za 1.712.000 K. — Osmi kos, ki sega od Sabotinarja do St. Mavra ali od kilometrov 79.360 do 86.066 so pripravili prevzeti: Primorska stavbena družba (Geiringer in tovariši) za 1.648.000 K; bratje Redlich in Berger za 1.591.000 K; dr. Mayr vder in tovariši za 1.579.000 K; Madile in tovariši v Celovcu za 1.532.000 K; Sard, Lenassi in tovariši za 1.358.000 K. — Za deveti kos od St. Mavra do St. Petra pri Gorici, od kilometra 86.066 do 92.850, ter za zvezno črto v St. Peter med bohinjskim in vipavsko železnico v dolgosti 376 metrov, so se ponudili: dr. Mayr vder in tovariši za 1.735.000 K; Primorska stavbena družba (Geiringer in tovariši) za 1.721.000 K; Madile in tovariši za 1.636.000 K; Schratz in sin v Urfafru pri Lincu za 1.597.000 K; Ed. Gärtner na Dunaju za 1.570.000 K; Sard, Lenassi in tovariši za 1.505.000 K; F. Dittel na Dunaju za 1.451.000 K. — Razlika med najnižjimi in najvišjimi ponudbami znaša več milijonov. Vlada bo imela kaj zbirati, ker ni vezana na najnižje ponudbe, marveč gleda tudi na zanesljivost in spretnost v delu posameznih tvrdk. One, ki so si z raznimi deli pridobile kredit, imajo prednost pred drugimi.

Za kmetovalce. — Briskim kmetovalcem priredi potovalni učitelj za kmetijstvo g. Ant. Štrekelj jutri ob 3¹/₂ pop. v šolski dvorani v Podsabotinu kmetijski shod, pri katerem bo govoril o briskem kletarstvu. Naslednjo nedeljo, dne 10. t. m. imel bode pa takšen shod v Komnu in bo govoril o predmetu: „Glavni pogreški v kraškem gospodarstvu“.

Most čez Sočo pri Barki. — Ta most je skoraj popolnoma dodelan in se še v teku tega meseca izroči javnemu prometu.

Zidarji še ne štrajkajo. — V sredo zvečer so se zbrali v hotelu „Central“ zidarski delavci in delodajalci. Zidarski delavci so zahtevali od delodajalcev, da jim povišajo dnino ter da se skrajša delavnik od 10¹/₂ ur na 9 ur. Glede zboljšanja plače so se delodajalci in delavci zjedini, ne pa tako glede skrajšanja delavnika. Delavci so se za zdaj zadovoljili tudi s tem, da se jim je zvišalo dnino.

Mesto na dan 1. majnika so imeli na tukajšnji c. kr. višji realki di-jaki prosto v četrti. Laški listi poročajo, da je ravnateljstvo realke prepovedalo dijakom napraviti morebitne izlete čez mejo in se temu jako čudijo. No, nam se zdi pa ta odredba ravnateljeva popolnoma umestna.

Prvi majnik. — Včeraj so torej praznovali v Gorici delavci iz mesta in dežele dan 1. majnika. Predpoludne se je vršil jako mirno obhod po mestu. Ob 10. uri predpoludne pa sta govorila delavcem v hotelu „Central“ tovariša Zei in Kopač. Prvi je govoril v italijanskem drugu pa v slovenskem jeziku. Povedala pa nista nič novega. Popoludne okoli 2. ur pa so se podali delavci, bilo jih je kakih 350, v „Velodrom“, ki se nahaja blizu železniškega kolodvora, kjer so se s plesom in pijačo zabavali, kakor so najboljši mogli.

Lekarne. — V nedeljo bodeta odprti popoldne lekarni Gironcoli in Glubich.

Iz Skrljevega nam pišejo: Uže pred jednim letom smo zvedeli, daje pri nas v Skrljevem dovoljena šola, a radi raznih ovir se ni mogla še odpreti. V torek zvečer pa nam je slovesno zvočenje in streljanje naznanilo veselo novico, da se bode v sredo dne 29. apr. odprla in blagoslovila naša nova šola. Zelo hvaležni smo sl. c. kr. okr. šolskemu svetu v Gradišči, da nam je šolo ustanovil; a zelo hvaležni tudi svojemu ro-jaku, veleč. g. Kristijanu Skubin-u, ker se je zares veliko trudil, da nam je šolo pridobil in za šolo tako lepo svojo hišo predal. — Kar se ni moglo dobiti pite-

poldnevov učiti v našo novoustanovljeno šolo, kar ga bode stalo veliko truda, ker je naša šola celo uro oddaljena, in ker je poleg tega tudi pot jako strma. Za prihodnje leto pa upamo dobiti svojega učitelja.

Sklep šolskega leta obrtno-nadaljevalne šole za zidarje v Renčah bode dne 3. maja 1903 ob 3¹/₂ pop. Sklep je združen z razstavo izdelkov iz predpisanih predmetov.

Prijatelji šole in napredka so vabljeni vdeležiti se te zanimive razstave. Vodstvo obrtne šole.

Narodno slavlje v Ajdovščini-Šturjah. — Zmagovito se vije slovenska trobojnica v tržaški okolici. Z veseljem pozdravlja slovenski narod junaško stražo slovanstva ob Adriji. Ne da se utajiti, da so k taki zmagi poleg voditeljev največ pripomogla narodna društva tržaška in okoličanska. Radosnega srca pričakujejo Vipavci dneva, ki dovede v njih sredo za slovensko idejo prezaslušno pevsko društvo „Kolo“, kakor tudi druga slovenska društva tržaška. Bliskoma raznesla se je ta vest v sleherni vas vipavske doline in od vseh strani čujejo se bodralni klici: „Vstvarite nam narodni praznik“. In binkoštna nedelja bo ta praznik. To se pa da doseči edino-le, ako se vdeležijo tega slavlja kar največ narodnih društev. Obračamo se torej do teh z iskreno prošnjo, da nas z udeležbo razveselijo in ob enem tako dokažejo svojo ljubezen in svoje spoštovanje do nevstrašenih narodnih pionirjev tržaških. Za jedno naprošamo vsa slavna društva, da nam blagovole prijaviti svojo vdeležbo vsaj do 12. maja 1903. Prijavi naj se naslovljajo: „Veselični odsek v Ajdovščini“.

Ajdovsko-šturska narodna društva

„Hranilnica in posojilnica v Mirnu“ regist. zadruga z neomejeno zavezo, bo imela v nedeljo 17. maja ob 3¹/₂ popoldne svoj redni občni zbor v svojih prostorih tik cerkve. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva; 2. Poročilo rač. pregledovalca; 3. Potrjenje letnega računa za l. 1902; 4. Izvolitev načelstva, rač. pregledovalca in njega namestnika; 5. Slučajnosti. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor „Kmetijskega društva v Cerknem“, registrovane zagruge z neomejeno zavezo, koji se bo vršil v nedeljo dne 17. maja 1903 ob 3. uri popoldne v prostorih društvene hiše v Cerknem. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev letnega računa za leto 1902. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Volitev razsodišča. 7. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi člane načelstvo.

Ako ne bi došlo ob določenem času zadostno število društvenikov, se prične ob 4. uri drugi občni zbor natančno po zgoranjem dnevnem redu in bo sklepal ne glede na število navzočih.

Zopet važna razsodba v zadevi domovinske pravice. — V soboto se je na upravnem sodišču vršila razprava proti tržaškemu magistratu, ker ni hotel podeliti domovinske pravice nekemu obrtniku, ki se nahaja že nad 10 let v Trstu. Ta obrtnik, rodom Čeh, prebiva v Trstu že nad deset let in je vsled tega v zmislu nove domovinske postave zahteval od magistrata, da mu v Trstu prizna domovinsko pravico. Magistrat pa ni ugodil njegovi zahtevi, ker se je v teku zadnjih deset let v tržaški mestni bolnišnici zdravil nekaj dni obrtnikov sin, a je bolnišnične stroške plačal češki deželni odbor, ker se je izkazalo, da jih obrtnik sam ni imel s čim plačati. Z ozirom na to torej, ker je omenjeni obrtnik v roku zadnjih deset let potreboval javne podpore, menil je tržaški magistrat, da je opravičen obrtniku odbiti zahtevo po domovinski pravici. Omenjeni obrtnik pa je gnal stvar tako daleč, da se je morala slednjič razpravljati preteklo soboto na upravnem sodišču. In upravno sodišče je obrtnikovi pritožbi ugodilo ter svojo razsodbo utemeljilo s tem, da se enkratna javna podpora v zmislu domovinske postave ne more nikakor smatrati za stalno javno podporo, katero ima omenjena postava vedno v mislih.

Odlikovanje. — Skadarski nadškof in albanski metropolit Guerini je bil te dni odlikovan od našega cesarja z vitezkim redom železne krone prvega reda. Nekateri dunajski listi pripisujejo temu odlikovanju važen političen pomen.

Wilhelmov zeljišni sok je vže dolgo let priljubljen sok proti kašlju. Eno steklenico po K 250, poštni zavoj s 6 steklenicami za K 10— pošilja franko na vse avstro-ogerske poštne postaje Franc Wilhelm, lekarnar, c. kr. dvorni zalagatelj v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko). V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb krga Neunkirchen (devet cerkva).

Loterijske številke.

24. aprila.

Dunaj 20 47 2 69 46
Gradec 18 1 9 65 7

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. šte. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Dr. V. Gregorič, dosedaj obč. zdravnik v Sevnici, naznanja, da se s prvim majem t. l. nastani v Sežani na Krasu kot občinski in okrožni zdravnik v hiši poleg lekarne.

Nova zaloga pristnih vin.

Andrej Abuja,

v Gorici, Križne ulice (Via della Croce) šte. 4,

priporoča zasebnikom, krčmarjem in drugim svojo zalogo belih in črnih vin po zmernih cenah. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici v sodih po 56 litrov naprej. — Na zahtevo pošilja tudi uzorce. — Postrežba poštena in točna.

Velika zaloga šivalnih strojev vsake vrste za šivilje, krojače in čevljarje.

Edino zastopstvo

Pffafovih šivalnih strojev,

kateriso svetovno znani na trpežnosti in dobroti, ter so najsposobnejši za vsake vrste del, kakortudi za vezanje, rekamiranje, so edini, ki se jamčijo za 10 let.

Konkurenca je pri nas izključena in nemogoča!!

V zalogi imamo tudi

BURSKA DVOKOLESA

ter

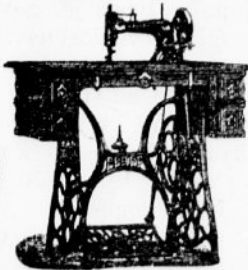
angleške „Helikal Premier“, in „Regent“.

Cena je od 180 K naprej.

Prodajata tudi slamoreznice in stiskalnice, puške in samokrese vsake vrste. Komat šivank za šivilje stane v Gorici le 70 v. Edina meh. delavnica za popravilo šivalnih strojev in dvokoles.

Za obilno naročbo se priporočata sl. občinstvu udana

Saunig & Dekleva,
ulica Municipio št. 1.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

„Centralne posojilnice“

registrovane zadruge z omejeno zavezo v Gorici,
ki se vrši

14. maja 1903. ob 10. uri dop. v posojilničnih prostorih ulica Vetturini
s sledečim vspeedom:

1. Poročilo načelstva;
2. Poročilo nadzorstva;
3. Poročilo revizorja;
4. Potrjenje letnega računa za drugo upravno leto 1902. in odločba o porabi čistega dobička;
5. Izvolitev načelstva in nadzorstva;
6. Slučajnosti.

ODBOR.

Pri svetem Antonu Padovanskem

PRVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in neštevilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izločanje sodovke in penečih vin, mline za disanje kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtn. za živino, tehtnice na drog, stebarske tehtnice, mizne tehtnice, decimalne tehtnice; železno orodje, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kov. kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

„Krojaška“

zadruga“

Gorica,

Gospodska ulica št. 7.

Ravno došle

so zadnje novosti raznega krojnega blaga za spomladansko in letno sezono, kakor: Volne, perkal, Oksfort, Batist, satin, Zefir, svilo za prati, Tennis, Pique bele in barvane. — Moška suknja po vsaki ceni in veliki izberi. — Nadalje ima bogato zalogo platna, Chiffona in prtenine, hlačevine, volnene odeje, kovtrov, bombaževine, žepnih rut, robcev, ovratnikov, naprsnikov in raznih drugih.

Preproge, zagrinjala in porinjala iz volne in bombaževine. — Tudi se še naznanja slavnemu občinstvu, da se razproda vse od prejšnjih sezon zaostalo blago pod lastno ceno.

Na zahtevo stranke pošiljajo se uzorci poštne prosti hitro in točno.

Konečno se naznanja slavnemu občinstvu, da so cene tudi vsemu novemu blagu tako nizke, da se ni bati nikake konkurence!

Cene so stalne!

Zdaj se nudi rojakom v mestu in na deželi prilika za pošteno in solidno postrežbo!